

**FATİH SULTAN MEHMET VAKIF ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ PROGRAMI**

**TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK
ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI:
ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**GÜL ÇAKIR
(210521004)**

**Danışman
(Doç. Dr. Gökçen Göçen Özdemirel)**

İSTANBUL, 2023

02/08/2023

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yabancılara Türkçe Öğretimi tezli yüksek lisans programı öğrencisi 210521004 numaralı **Gül ÇAKIR**'ın, hazırladığı "*Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı: Ölçek Geliştirme Çalışması*" konulu Yüksek Lisans tezi ile ilgili Tez Savunma Sınavı, 02.08.2023 Çarşamba günü saat 09:30'da yapılmış, sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin **Kabulüne Oy Çokluğu/Oy Birliği** ile karar verilmiştir.

Tez adı değişikliği yapılması halinde: Tez adının .....
.....
şeklinde değiştirilmesi uygundur.

Jüri Üyesi	Karar
1. (Danışman) Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL	<u>Kabul</u> .....
2. Dr. Öğr. Üyesi Nihan SÖLPÜK TURHAN	<u>Kabul</u> .....
3. Dr. Öğr. Üyesi Merve SUROĞLU	<u>Kabul</u> .....
4.	.....
5.	.....
6. (İkinci Danışman)*.....	.....

*2. Danışman varsa doldurulması gerekmektedir.

ETİK BİLDİRİM

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bağlı olduğum üniversite veya bir başka üniversitedeki başka bir çalışma olarak sunulmadığını beyan ederim.

Gül Çakır

TEŞEKKÜR

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, metinlerden sıklıkla yararlanılmaktadır. Öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri, öğrendikleri dili kullanabilecekleri otantik metinlerle bir ders planı yapmak, öğretimi daha anlamlı bir hâle getirmektedir. Buradan hareketle bu çalışmada; Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin derslerinde otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Bu çalışmayı gerçekleştirirken;

Hem lisans hem de yüksek lisans hayatım boyunca her zaman bilgisiyle, ilgisiyle ve tüm duyarlılığıyla yanımda olan bu süreçte desteğini hep omzumda hissettiğim ve öğrencisi olduğum için çok şanslı olduğum sayın hocam, tez danışmanım Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL'e; bu süreçte bana zaman ayırıp tüm sorularıma sabırla cevap veren Dr. Öğr. Üyesi Sayın Nihan TURHAN'a; tez savunma jürisinde yer alan ve görüşleriyle çalışmaya katkıda bulunan Dr. Öğr. Üyesi Sayın Merve SUROĞLU SOFU'ya;

Bu zamana kadar üzerimde emeği olan tüm hocalarıma;

Varlıklarıyla bana her zaman destek olan sevgili arkadaşlarım; Ruveyda Arslan'a, Enes Eyibil'e ve Eda Boztemur'a;

Beni özveriyle büyüten, aldığım her kararda yanımda olan, onun kızı olduğum için gurur duyduğum annem Makbule Çakır'a; olmasalardı eksik kalırdım dediğim canım kardeşlerim, Ömer'e ve Ahmet Turan'a; kilometrelerce uzakta olsa dahi bana her zaman her konuda güvendiğini hissettiren sevgili babam İbrahim Çakır'a;

Saygı, sevgi ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Gül Çakır

TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI: ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Gül Çakır

ÖZET

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanımının önemi büyüktür. Otantik metinler, öğretim yapmak için özel olarak üretilmemiş olup günlük hayatta sıkça karşılaşılan metinler olarak tanımlanmaktadır. Özellikle bu alanda çalışan öğretmenlerin derslerinde otantik metinlerden yararlanmaları, öğretimi etkili bir hâle getirmektedir. Alanyazın incelendiğinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanım durumlarını belirlemeye yönelik Türkçe bir ölçeğin olmadığı tespit edilmiştir. Bu alanda kullanılacak geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçeğin geliştirilmesi, ihtiyaç olarak görülmektedir. Çünkü bu belirleme, öğretmenlerin farkındalığını artırıp öğretim niteliğini düzenlemek açısından önemli bir referans olacaktır. Bu çalışmada “Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanım durumları nedir?” sorusundan hareketle, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanım durumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirme çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmada öncelikle konuyla ilgili ölçek maddeleri hazırlanmış ve uzman görüşüne göre şekillendirilmiştir. Geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin ardından ölçeğin son hâli verilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 205 öğretici oluşturmaktadır. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçek; 17 madde içeren, “Becerî ve Düzey Kapsamında Otantik Metin Kullanımı”, “Anlama Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” ve “Anlatma Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” başlıklı 3 boyutlu bir yapıdan oluşmaktadır. Maddeler, toplam varyansın %68,572’sini açıklamaktadır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı hesaplanmıştır. Geliştirilen ölçeğin genel güvenilirlik kat sayısı .91 olarak bulunmuştur. Bununla birlikte yine iç tutarlığın belirlenmesi için eş değer yarılar

yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin iki farklı bölümünden elde edilen korelasyon katsayısı .93 olarak hesaplanmıştır. Bulunan bu değerler “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir. En düşük 17, en yüksek 85 puanın alınabileceği bu ölçeğin uygulandığı araştırma grubunun otantik metin kullanım ortalaması, 5 üzerinden 4,30’dur. Alınan toplam puan ise 73’tür. Buradan hareketle katılımcıların otantik metin kullanma düzeylerinin “çok iyi” düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Geliştirilen bu ölçeğin, alanda çalışan araştırmacılara ve öğreticilere yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Türkçe eğitimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, dil becerileri, otantik metin, ölçek geliştirme.

**AUTHENTIC TEXT USE BY THOSE WHO TEACH TURKISH AS A
FOREIGN LANGUAGE: A SCALE DEVELOPMENT STUDY**

Gül Çakır

ABSTRACT

The use of authentic texts is of great importance in teaching Turkish as a foreign language. Authentic texts are not specifically specified for teaching, and daily surviving general information texts are produced and listed. In particular, the use of authentic texts by the instructors working in this field makes teaching effective. When the literature is examined, it has been determined that there is no Turkish scale to determine the authentic text usage status of those who teach Turkish as a foreign language. It is seen as a need to develop a scale with proven validity and reliability to be used in this field. Because this determination will be an important reference in terms of increasing the awareness of the instructors and regulating the teaching quality. In this study, "What are the authentic text usage situations of those who teach Turkish as a foreign language?" Based on the question, it is aimed to conduct a scale development study to determine the authentic text usage status of those who teach Turkish as a foreign language. In the study carried out in this context, first of all, the relevant articles were prepared and shaped according to the expert opinion. After the validity and reliability analyzes, the final version of the scale was given. The study group of the research consists of 205 teachers. As a result of the factor analysis, the scale; It consists of a 3 dimensional structure with 17 items titled "Use of Authentic Text in the Scope of Skills and Levels", "Use of Authentic Text in the Scope of Comprehension Skills" and "Use of Authentic Text in the Scope of Expression Skills". The items explain 68,572% of the total variance. The Cronbach Alpha internal consistency coefficient was calculated for the reliability of the scale. The general reliability coefficient of the developed scale was found to be .91. However, the equivalent halves method was used to determine the internal consistency. The correlation coefficient obtained from two different parts of the scale

was calculated as .93. These values show that the “Authentic Text Usage Scale of Those Who Teach Turkish as a Foreign Language” is a valid and reliable measurement tool. The average of authentic text usage in this perception perception research group, where the lowest 17 and the highest 85 points can be obtained, is 4,30 out of 5. The total score received is 73. From this point of view, it is concluded that the authentic text usage widths are “very good”. It is thought that the developed scale will be useful to researchers and to the teachers working in this field.

Keywords: Turkish education, teaching Turkish as a foreign language, language skills, authentic text, scale development.

ÖNSÖZ

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan önemli materyallerden biri de metinlerdir. Öğretimin metinler aracılığıyla yapılması öğrencilerin; dile özgü birçok unsuru kazanmalarını ve dört temel dil becerisini etkin bir biçimde kullanmalarını sağlamaktadır. Bu becerileri kazandırmak için ise öğrencilerin günlük hayatta karşılaşılabilecekleri durumları içeren, iletişimsel boyutun ön planda olduğu otantik metinleri kullanmak gerekir. Otantik metinler, dil öğretme amacıyla özellikle üretilmemiş her türlü metin olarak adlandırılmaktadır. Alanyazında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerin kullanımı ile ilgili çalışmalar olsa da bu konuyla ilgili ne öğrencilere yönelik ne de öğretmenlere yönelik herhangi bir ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmamıştır. Buradan hareketle bu çalışmada; Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımlarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçek geliştirmek amaçlanmıştır. Yabancılar Türkçe öğretiminde dört temel dil becerisini kazandırırken kullanılabilecek otantik metinlerle ilgili maddelere yer verilen ölçme aracına; madde hazırlama süreci, pilot çalışma, geçerlik ve güvenilirlik analizi olmak üzere üç aşama sonunda nihai formu verilmiştir. Tezin birinci bölümünde yabancı dil olarak Türkçe öğretimiyle ilgili bilgi verilmiş; ardından problem durumu, amaç, önem ve ilgili araştırmalara değinilmiştir. İkinci bölümde ise kuramsal çerçeve içerisinde bu alanla ilgili terimlerin açıklamaları yer almıştır. Yine bu bölümde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dört temel dil becerisi kazandırılırken otantik metin kullanımının öneminden bahsedilmiştir. Üçüncü bölümde ise yöntem başlığı altında araştırmanın modeli, çalışma grubu ve ölçek geliştirme aşamaları anlatılmıştır. Dördüncü bölüm, bulgular bölümünden oluşmaktadır. Burada geliştirilen ölçeğin geçerlik, güvenilirlik analizleri ve araştırma grubu üzerinde elde edilen sonuçları, tablolar şeklinde verilmiştir. Beşinci bölüm ise tartışma, sonuç ve öneriler bölümlerinden oluşmaktadır. Bulgular bölümünde yer alan istatistiksel analizler burada tartışılıp yorumlanmıştır. Bu konuda daha önce yapı geçerliği belirlenmiş ve kanıtlanmış

herhangi bir ölçek geliştirilmediği için Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeği, başka bir ölçütle karşılaştırılamamıştır. Geliştirilen ölçek ile yabancılara Türkçe öğretimi alanında çalışan öğreticilerin bu konuda kendilerini değerlendirmeleri, derslerinde otantik metin kullanıp kullanmadıklarını sorgulamaları ve bunun sonucunda öğretimlerini yeniden gözden geçirmeleri sağlanmak istenmiştir.

Ağustos, 2023

Gül Çakır

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ.....	ix
SEMBOLLER	xiv
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xv
KISALTMALAR	xvii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM.....	13
1. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	13
1.1. DİL ÖĞRETİMİ.....	13
1.2. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ	15
1.2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metinlerin Yeri ve Önemi	16
1.2.2. Yabancı Dil ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Yeri ve Önemi	19
1.2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Dinleme Eğitiminde Kullanımı	24
1.2.4. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Konuşma Eğitiminde Kullanımı.....	26
1.2.5. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Okuma Eğitiminde Kullanımı	28
1.2.6. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Yazma Eğitiminde Kullanımı	29
İKİNCİ BÖLÜM.....	32
2. YÖNTEM.....	32
2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	32
2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	32
2.3. VERİLERİN TOPLANMASI	33

2.4. ÖLÇME ARACININ GELİŞTİRİLMESİ	34
2.4.1. Madde Havuzu Oluşturma	35
2.4.2. Uzman Görüşü Alma	35
2.4.3. Pilot Çalışma	37
2.4.4. İkinci Uygulama	37
2.5. GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ANALİZİ	38
2.6. VERİ TOPLAMA ARACININ PUANLANMASI.....	39
2.7. ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ.....	39
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	40
3. BULGULAR.....	40
3.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİĞİNE YÖNELİK BULGULAR	40
3.1.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Madde-Toplam Korelasyonları.....	40
3.1.2. Madde Ayırt Ediciliği	42
3.1.3. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)	44
3.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI ÖLÇEĞİNİN GÜVENİRLİĞİNE YÖNELİK BULGULAR	48
3.2.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Cronbach Alfa Değerleri.....	48
3.2.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğindeki Faktörlerin Güvenirlik Katsayıları	49
3.2.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Eş Değer Yarılar Yöntemine Ait Değerleri.....	50
3.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIM DÜZEYİNE YÖNELİK BULGULAR	51
3.3.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Normallik Testine Yönelik Bulgular.....	51
3.3.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine Yönelik Bulgular	53

3.3.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Hizmet Yılı Değişkenine Yönelik Bulgular	54
3.3.4. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Madde Ortalamalarına Yönelik Bulgular	55
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	58
4. TARTIŞMA	58
SONUÇ.....	64
EKLER.....	77

SEMBOLLER

%	: Yüzde ifadesi
N	: Katılımcı sayısı
m	: Ortalama
σ	: Standart sapma
r	: Madde ayırt edicilik indeksi
p	: Anlamlı farklılık simgesi
α	:Cronbach Alpha

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3.1: Örneklemin demografik özelliklerine ilişkin grafik.....	33
Tablo 4.1: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" madde-toplam korelasyonu analizi sonuçları.....	41
Tablo 4.2: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" madde ayırt edicilik değerleri.....	42
Tablo 4.3: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testi değerleri.....	44
Tablo 4.4: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" faktör öz değerleri, varyans ve birikimli varyans değerleri.....	45
Tablo 4.5: Maddelerin faktörlere göre dağılımı ve faktör yükü değerleri.....	46
Tablo 4.6: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" iç tutarlılık kat sayısı.....	48
Tablo 4.7: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği" faktörlerinin güvenilirlik katsayıları.....	49
Tablo 4.8: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" eş değer yarılar yöntemine ait değerleri.....	50
Tablo 4.9: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" normallik testi değerleri.....	51
Tablo 4.10: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" uygulanan örneklem üzerindeki otantik metin kullanım düzeyleri.....	52
Tablo 4.11: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" cinsiyet değişkenine yönelik değerler.....	53

Tablo 4.12: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" hizmet yılı değişkenine yönelik değerler.....54

Tablo 4.13: "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" Madde Ortalamaları.....55

KISALTMALAR

ADOBM	Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni
AFA	Açımlayıcı Faktör Analizi
CEFR	Common European Framework Reference (Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı)
M	Madde
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi)
TMV	Türkiye Maarif Vakfı
TOAD	Türkiye Ölçme Araçları Dizini
TÖMER	Türkçe Öğretim Merkezi

GİRİŞ

Dil öğretimi, geçmişten günümüze hem ana dili olarak hem de yabancı dil olarak çeşitli şekillerde yapılan bir süreçtir. Değişen ve dönüşen dünya koşulları sebebiyle çoğunlukla sistemli bir biçimde yapılmaya başlanan yabancı dil öğretimi, büyük oranda bir gereklilik haline gelmiştir. Bu gereklilik; özellikle Avrupa’da sınırların kalkmasıyla başlayan göç hareketleri, milletlerarası anlaşmalar, sosyal, ekonomik ve siyasi temaslar ile önemini yıllar içerisinde daha da hissettirmiştir. Yabancı dil öğrenme isteği, ülkeler arasındaki bu etkileşimin hayatın her alanına doğrudan etkisi olduğunu gören insanlar için anahtar bir rol üstlenmiştir. Güler’e (2012, s. 131) göre yeni bir dil öğrenmeye başlayan öğrenci, sadece yeni bir dil değil aynı zamanda yeni bir kültür, yeni bir coğrafya kısaca yeni bir dünya ile de tanışır. Böylelikle insanların dil öğrenme isteği de başlar. Bu durum, yabancıların Türkçe öğrenmeye olan istekleri açısından da geçerlidir.

Yabancı dil öğretimi, yıllardır süregelen birbirinden etkilenen yâhut birbirini besleyen yöntem ve tekniklerle yapılmaktadır. Bununla birlikte “Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi de yükseköğretim kurumlarının Türkçe öğretim merkezlerinde ve çeşitli dil kurslarında gerçekleştirilmektedir. Bugün Türkçe, dünyanın en çok konuşulan dillerinden biridir.” (Alyılmaz, 2018, s. 2453).

Türkçe de günümüzde hem ana dili olarak hem de yabancı dil olarak öğrenilen diller arasındadır. Özellikle son yıllarda yabancılar tarafından Türkçe öğrenmeye gösterilen rağbet ile birlikte ülkemizde de Türkçe öğretimi çalışmaları hız kazanmıştır. Yapılan öğretimin etkililiği her geçen gün daha iyiye gitse de henüz geliştirilmesi gereken tarafları da vardır. Örneğin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan en önemli materyal, içeriğini çoğunlukla dil bilimsel kuralların oluşturduğu ders kitaplarıdır. Öğrencinin dili konuşabilmesinden ziyade dili ezberlemesini önceleyen bu kitapların tek başına kullanılmasının, öğretim sürecinde yeterli olmadığı düşünülmektedir. Ancak bu öğretimin öğrenci merkezli uygulamalarla yapılması, hem dili öğrenmeye karşı olan ön yargıyı kırarak hem de

Türkçe öğretimini kalıcı bir hâle getirecektir. Özellikle ders kitaplarında yer alan etkinlikler ve metinler, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına yönelik olarak düzenlenmelidir. Çünkü dil becerileri öğrencilere bu metinler aracılığıyla kazandırılmaktadır.

Dört temel dil becerisinden olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dili kullanma becerilerinin geliştirilmesi, anlamlı öğrenme açısından oldukça önemlidir. Demir ve Açıık'a (2011, s. 54) göre de dil öğretiminde öncelikli olarak dört temel beceri; dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin bütünleşik bir biçimde öğretimi amaçlanmalıdır. Bu becerilerin kazandırılması için kullanılabilecek en önemli dokümanlar ise metinlerdir. Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin daha doğru ilerleyebilmesi için sadece belirli bir konuyu öğretmek amacıyla yazılan üretilmiş/yapma metinler yerine, özgün/otantik metinlerin kullanımı tercih edilmelidir.

Otantik metinler, öğrencilerin günlük yaşamlarını sürdürürken sıklıkla karşılaşabilecekleri, o toplumun sadece dilini değil aynı zamanda kültürünü de yansıtan dile özgü inceliklerini öğrenebilecekleri dinleme, konuşma ve okuma metinleridir. Afişler, broşürler, reklam panoları, ilaç prospektüsleri, kullanım kılavuzları, menüler, dizi-filmler, reklamlar, belgeseller, haber bültenleri, müzik programları, çizgi filmler, siyasetçilerin konuşmaları vb. otantik metinlerin; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı, hem öğretimin çeşitliliğini hem de dili kullanabilme becerisini arttırmak açısından gerekli görülmektedir.

Birçok bileşeni bir arada içeren dil öğretiminde, otantik metinlerden yararlanarak öğretimin gerçekleştirilmesi için öğrencilerin de bu metinlere hâkim olması gerekmektedir. Çünkü otantik öğretim gerçekleştirilirken önemli sorumluluklardan biri de öğrencilere rehberlik eden öğretmenlere düşmektedir. Barın'a (2004, s. 29) göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi; Türkçe ve Türk kültürünün tanıtılması ve anlaşılması açısından da büyük bir role sahiptir. Bu alana bir disiplin titizliğiyle yaklaşılmalı ve uzman öğretim görevlilerinin yetiştirilmesi için kapsamlı bir çalışma yapılmalıdır. Öğretimin verimli bir şekilde gerçekleşmesi için öğrencilerin derslerini planlı bir şekilde gerçekleştirmeleri önemlidir. "Öğretmenler, otantik öğrenme ortamını hazırlama, öğrencilerle bu atmosferde etkinlikler yapma,

onların hayatın akışında yaşanan sorunlarla uğraşmalarını sağlama ve tüm bunları yaparken de motivasyonlarını üst düzeyde tutuma görevlerini üstlenmektedir.” (Koçyiğit ve Zembat, 2014). Öğreticilerin, aynı zamanda otantik metinleri hangi konuda, ne zaman kullanacakları hususunda bilinçli olmaları gerekmektedir. Öğrencilerin gerçek yaşamda bu metinlerle karşılaşmalarını beklemekten ziyade sınıf ortamında konulara uygun olacak şekilde öğretim materyali olarak kullanılmaları, Türkçe öğretimini daha verimli kılacaktır. Öğreticinin bu hedefi yerine getirebilmesi için daima planlı ve hazırlıklı olması gerekmektedir. Bu yüzden yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin derslerde otantik metin kullanma durumlarını belirlemek, öğretim materyallerini zenginleştirmek ve bu alanda yapılacak olan çalışmaları derinleştirmek adına önemli görülmektedir.

Dil öğretiminde otantik metin kullanımını konusundaki avantajlar Temizyürek ve Birinci (2016, s. 57) tarafından şu maddelerle ifade edilmektedir:

- Hedef dil öğrenciler tarafından daha kolay bir biçimde üretilir.
- Dil öğrenimini kolaylaştırır.
- Hayatın doğal akışında yaşanabilecek durumlar olduğu için öğrencilere güven verir.
- Öğrencilerin günlük hayatta karşılaşabilecekleri dili, sınıf ortamına taşımaya çalışır.
- Öğrencilerin beğeni ve ilgilerine yönelik olarak dikkatlerini çekebilecek materyaller kullanılır.
- Öğrencilerin öğrenme isteklerini en üst düzeye çıkarmaya çalışır.
- Yaptıklarıyla yapabilecekleri arasındaki mesafeyi kapatmada etkin rol üstlenir.

PROBLEM DURUMU

Türkiye, özellikle son yıllarda yabancı öğrencilerin gerek eğitim gerekse sosyal ve kültürel etkenlerle rağbet gösterdiği bir ülke konumuna gelmiştir. Bunun sonucunda Türkçe öğrenmeye gösterilen ilgi de artmıştır. İhtiyaca yönelik şekilde

ülkemizde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, üniversitelerin Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER) ile çeşitli dil öğretim kurumları tarafından gün geçtikte sistemli ve nitelikli bir şekilde yapılmaktadır. Bununla birlikte dil öğretiminin gerçekleşebilmesi için “öğrenici, öğretici ve materyal” bileşenlerinin, birbirlerini desteklemesi gerekmektedir. Bu destek Çelik’e (2018, s. 800) göre Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde materyal kullanmak isteyen öğretmenlerin; öğrenici ilgi, ihtiyaç, tutum ve motivasyonunu göz önünde bulundurarak, dersin ya da konunun bağlamına en uygun görsel, işitsel ya da yazılı araçların herhangi birini veya hepsini kullanacak şekilde oluşturmalarıyla mümkündür.

Türkiye Maarif Vakfı Öğretim Programı’na göre (2019) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dört temel dil becerisini kullanarak iletişimi güçlü, araştıran, yaparak-yaşayarak öğrenen, öğrenme sürecinde sorumluluk alabilen, iş birliği ve dayanışma içinde çalışan, sorun çözme becerilerini kullanabilen, eleştiren, açıklayan, evrensel ve kendi kültürüne ait değerlere saygı gösteren öğrenciler yetiştirilmek istenmektedir. Bununla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğrencilerin dili kullanmalarına yönelik bir öğretim yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Buradan hareketle öğretim için hazırlanan üretilmiş metinler yerine öğrencilerin günlük hayatta karşılarına çıkabilecek otantik metinleri kullanmak Türkçe öğretimini daha etkili bir hâle getirmektedir. “Otantik materyaller dilin gerçek/doğal kullanımlarından meydana gelir ve bunların üretiminde dilsel bir sınırlama söz konusu değildir.” (Lüleci, 2011). Bu bakımdan yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metinlerden yararlanmak, öğrencilerin dili anlamlı öğrenmelerine katkı sağlamaktadır. “Otantik metinler, öğrencilerin dili gerçek yaşamdaki gibi kullanabilmelerine fırsat verir. Bu da öğrencileri mutlu eder ve onlarda başarı duygusu yaratır. Böylece öğrencilerin kendine güven, ilgi ve motivasyonları artar.” (Guariento ve Marley, 2001’den aktaran Çelik, 2018, s. 796).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğrencilere yaratıcı bir öğretim ortamı oluşturmak önemlidir. Bu yaratıcı ortamı ders planına uygun olan otantik metinlerle zenginleştirmek öğretmenlerin uygulamaları arasında yer almalıdır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metinleri kullanarak bir öğretim yapmaları öğrencilerin doğal dile maruz kalarak dili kullanmalarına olanak

sağlamaktadır. Özellikle öğretmenlerin derslerinde otantik metin kullanmaya yönelik olan bakış açılarını belirlemek, hangi dil becerisini geliştirmek için hangi otantik metin türlerinden yararlandıklarını tespit etmek amacıyla bir ölçek geliştirmek, dil öğretimini daha verimli gerçekleştirmek açısından önemli görülmektedir.

Bu bağlamda “Türkiye Ölçme Araçları Dizini” (TOAD) tarandığında metinlerle ilgili ölçek geliştirme çalışmalarının yapıldığı görülmektedir. Yalvaç (1998) tarafından *Kavram Değiştirme Metinleri Tutum Ölçeği*; Güneyli (2003) tarafından *Yazınsal Metinleri Anlama Ölçeği*; yine Güneyli (2003) tarafından *Özet Metinleri Anlama Ölçeği*; Çakmak (2005) tarafından *Hipermetinsel Okuma Ölçeği*; Okur (2011) tarafından *Özet Metinleri Değerlendirme Ölçeği*; Aydemir ve Öztürk (2013) tarafından *Metinlere Yönelik Okuma Motivasyonu Ölçeği*; Kumlu, Kumlu ve Yürük (2017) tarafından *Fen Metinlerini Okumaya Yönelik Tutum Ölçeği*; Sallabaş ve Gökentürk (2018) tarafından *Türkçe Metinleri Okumaya Karşı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrenciler İçin Tutum Ölçeği* ve Söylemez (2018) tarafından *Çocuk Hakları İçin Metin Değerlendirme Ölçeği* geliştirilmiştir. Bu ölçekler, ana dili eğitiminde metin kullanımının öğrenciler üzerindeki etkilerini tespit etmek amacıyla geliştirilmiştir. Çeşitli konulardaki metinleri okuyup anlama ve analiz etmeye yönelik hazırlanan bu ölçekler, ana dili eğitiminde öğrencilerin metinlere karşı olan tutum ve motivasyonlarını belirlemeyi amaçlamaktadır.

Bununla birlikte alanyazın incelendiğinde az da olsa otantik öğrenmeyle ilgili ölçek geliştirme çalışmalarına da rastlanmaktadır. Çetinkaya (2018) tarafından *Otantik Öğrenme Çevresi ve Değerlendirilmesine Yönelik Tutum Ölçeği*; Tezer, Yıldız ve Uzunboylu (2018) tarafından *Çevrimiçi Otantik Öğrenme Öz-yeterlik Ölçeği*; Horzum, Bektaş, Can, Üngören ve Sellüm (2019) tarafından *Öğretmenler için Otantik Öğrenme Hazırbulunuşluk Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması* başlıklı ölçekler geliştirilmiştir. Ancak geliştirilen bu ölçekler, ana dili eğitimiyle ilgili olup hiçbiri yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin otantik metinleri kullanma durumlarını belirlemeye yönelik değildir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde, öğretmenlerin derslerinde otantik metin kullanma durumlarını belirleyen bir ölçeğin olmaması alanyazın açısından bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Buradan yola çıkılarak bu çalışmanın problemi;

“Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanım durumları nedir? sorusundan hareketle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanım durumlarını belirlemek amacıyla geçerli, güvenilir ve özgün bir ölçek geliştirmektir.

AMAÇ VE ALT AMAÇLAR

Bu çalışmada “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanım durumları nedir?” sorusundan hareketle, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik bir ölçek geliştirme çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Bu çalışma doğrultusunda öğreticilerin otantik metin kullanma durumlarının belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu çalışmanın alt amaçları şu şekilde ifade edilmiştir:

- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” geçerli bir ölçme aracı mıdır?
- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” güvenilir bir ölçme aracı mıdır?
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanım düzeyleri nedir?

ÖNEM

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde tüm beceriler, metinlerle öğrencilere kazandırılmaktadır. Öğreticilerin, ders kitaplarında yer alan kurgu metinlerin yanı sıra öğrencilerin dilin kodlarını çözebilecekleri özgün metinleri de derslerinde kullanmaları önem arz etmektedir. Demir ve Açık’ın (2011, s. 54) çalışmasında dil öğretiminin öncelikleri arasında önemli görülen hususlardan birinin, temelde dili anlamak ve buna bağlı olarak kullanmak gerektiği vurgulanmıştır. Güzel ve Barın’a (2013, s. 260) göre dilin bir bütün olduğu görüşünden hareketle gerçek yaşantıdan kopuk ve bağımsız bir dil öğretimi mümkün değildir. Bu anlamda otantik metinler, herhangi bir dış müdahaleye başvurmadan dili doğrudan bağlam içerisinde öğrenme fırsatı sunmaktadır. Temizyürek ve Birinci (2016, s. 56) otantik metin kullanımının dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesinin yanında dil bilgisi kuralları ile kelime öğretiminde de faydalanılabileceğini

belirtmişlerdir. Bu tür metinlerin öğrencilerin öğrenme isteklerini arttırdığı ve özgün bir çalışma ortamı sunduğu için daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Buna yönelik olarak alanyazın incelendiğinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımının önemine yönelik çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Ancak Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik herhangi bir Türkçe ölçeğin olmadığı tespit edilmiştir.

Alanyazın açısından yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin, derslerinde otantik metinleri kullanmaya yönelik olarak durumlarını belirleyen bir ölçeğin geliştirilmesi gerekli görülmektedir. Çünkü ancak geçerlik ve güvenilirliği kanıtlanmış bir ölçek ile öğretmenlerin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanma durumları belirlenebilir. Bu belirleme, dil öğretiminde farkındalığı arttırmak ve sonuca göre öğretmenleri geliştirmek açısından çok önemlidir. Bu çalışmanın öğretmenlerin; otantik metinleri derslerinde nasıl ve ne kadar kullandıkları, dört temel dil becerisini geliştirmeye yönelik hangi otantik metinleri seçtikleri ve ne kadar verim aldıkları konusunda önemli sonuçlara ulaşılabilecek araştırmaların kaynağı olacağı düşünülmektedir.

SINIRLILIKLAR

Bu araştırma aşağıdaki maddelerle sınırlıdır:

Bu araştırma; 2022-2023 eğitim-öğretim yılında İstanbul'daki üniversitelerin TÖMER'lerinde ve çeşitli dil öğretim merkezlerinde yabancı dil olarak Türkçe öğretmenleriyle gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğretmenlerin otantik metin kullanım durumları, dil düzeyleri ve dil becerileri açısından ele alınmıştır.

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanımıyla ilgili daha önce yapılan çalışmalara kısaca değinilmiştir:

Doktora Çalışmaları

İsmail KINAY (2015) “Otantik Değerlendirme Yaklaşımının Öğretmen Adaylarının Problem Çözme Becerileri ile Öğrenmeye ve Katılımcı Değerlendirmeye Yönelik İnançlarına Etkisinin İncelenmesi” adlı doktora tezinde

amaç; otantik öğrenme modeliyle öğretim yapan sınıf öğretmeni adaylarının bu yaklaşıma karşı olan tutum ve inançlarını incelemektir. Çalışmanın örneklemini 2013-2014 yılında üniversite 2. sınıfta öğrenim gören 43 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda otantik değerlendirme modelini esas alarak derslerini tasarlayan öğretmen adaylarının geleneksel yöntemlere oranla, çok daha verimli sonuçlar alınabileceğine yönelik olumlu tutumlar geliştirdikleri belirlenmiştir.

Hüsnü ÖZALTUN (2018) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Sesli Metinlerin Dinlenebilirlik Açısından Tanımlanması ve Sınıflandırılması” adlı doktora tezinde sesli metinlerin dil ve anlatım tarzlarının dinlenebilirliğe katkısını belirlemek amacıyla bir dinlenebilirlik yöntemi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Metinlerin dinlenebilirlik ve okunabilirlik seviyeleri ile metin türünün anlamaya katkısı incelenmiştir. Çalışma B1 kurunda 76 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. On bir adet dinleme metnine yönelik başarı testi ve dinlenebilirlik ölçme aracı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda metinlerin hızlı ve gürültülü ortamlarda okunmasının dinlenebilirlik üzerinde etkili olduğu, sesli metinlerin dinlenebilirliğinin anlama becerisine katkı sağladığı; okunabilirliğinin ise herhangi bir katkısı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca metin türleri karşılaştırıldığında konuşma metinlerinin yazma metinlerine; üretilmiş metinlerin ise otantik metinlere oranla daha kolay anlaşıldığı belirtilmiştir.

Tuba KAPLAN (2018) “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Otantik Yazma Çalışmalarının Öğrencilerin Yazma Becerisi ve Tutumuna Etkisi” adlı doktora tezinde yabancılara Türkçe öğretiminde otantik yazma çalışmalarının; öğrencilerin yazmaya yönelik motivasyonları, algı ve öz yeterlikleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amaçlanmıştır. Çalışmada, nitel ve nicel araştırma teknikleri bir arada kullanılmıştır. C1 seviyesindeki 17 öğrenci ile 6 hafta süreyle otantik yazma çalışmaları yapılmıştır. Çeşitli ölçekler, yazma çalışmaları öncesi ve sonrasında iki kez uygulanmıştır. Bu araştırma sonucunda; öğrencilerin, yazma becerilerini iyileştirmeyi amaçlayan otantik yazma çalışmaları ile yazmaya yönelik tutumlarının olumlu yönde arttığı, otantik yazma çalışmaları ile yazmaya ilişkin öz yeterliklerinin arttığı, otantik yazmaya karşı olan kaygılarının ise azaldığı sonucuna varılmıştır.

Emrah GÖÇMEN (2018) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Dokümanların Kullanımı ve A1-A2 Düzeyinde Dil Becerilerine Etkisi” adlı doktora tezinde amaç; otantik materyallerin Fransızca ve Türkçe ders kitaplarında hangi etkinliklerle birlikte verildiğini, dört temel dil becerisini kazandırırken hangi yöntem ve tekniklerin kullanıldığını belirlemektir. Buna yönelik olarak "Yeni Hitit Yabancılar için A1-A2" ve Fransızca öğretiminde yararlanılan "Tendances A1-A2" adlı ders kitaplarında bulunan otantik materyaller, kültürü tanıtmaya ve dilbilimsel yapıları belirleme açısından incelenmiştir. Bu kitaplardaki konulardan yola çıkılarak otantik materyaller hazırlanmış ve bunlar sınıf ortamında Ankara Charles de Gaulle Fransız Lisesinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenen yabancı uyruklu öğrencilere uygulanmıştır. Bu çalışmayla öğrencilerin dil becerilerine katkı sağlamak hedeflenmektedir. Araştırma sonucunda; A1-A2 düzeyinde dört temel dil becerisini geliştirmede otantik materyallerin öğrencileri olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Ancak öğrencilerin söz varlıklarını geliştirmede kendi dil yapılarının ve kültürel öğelerin etkisinde kaldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle söz varlıklarını geliştirmede öğrencilere göre düzenlenecek farklı materyallerle dil öğretimi yapmak önemli görülmektedir.

Yüksek Lisans Çalışmaları

Elif BEYCE BULDU (2018) “Alt Yazılı ve Alt Yazısız Televizyon Programlarının Yabancı Öğrencilerin Dinleme/İzleme ve Anlama Becerileri Üzerindeki Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde; alt yazılı ve alt yazısız televizyon programlarının dört temel dil becerisini kazandırmada yabancı öğrenciler üzerindeki etkisini saptamak amaçlanmıştır. Araştırmaya katılan 198 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilere televizyon izleme sıklıklarının ölçmek amacıyla "Televizyon İzleme Eğilimi Anket Formu" uygulanmıştır. Anket sonuçlarına göre izletilecek olan kısa ve uzun süreli filmler seçilmiştir. Seçilen bu filmler alt yazılı ve alt yazısız bir şekilde öğrencilere izletilmiştir. Araştırma sonucunda hem kısa hem de uzun süreli filmleri alt yazılı olarak izleyen öğrencilerin, filmleri alt yazısız izleyen öğrencilere göre çok daha iyi anladıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Burada hareketle yabancı dil öğretiminde öğrencilerin dinleme-izleme becerilerini geliştirmek için alt yazılı televizyon programları tercih edilmelidir

Samet NALBANT (2019) “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Otantik Öğrenmenin Dinleme Becerisine Etkisi” adlı yüksek lisans tezinde Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik öğrenmenin dinleme becerisine etkisini araştırmak amaçlanmıştır. Bu araştırma, İstanbul’da bir vakıf üniversitesindeki Türkçe öğretim merkezinde yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini B2 düzeyindeki 22 öğrenci oluşturmaktadır. Nicel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada veriler üzerinde yapılan istatistiksel analizler sonucunda, öğrencilerin dinlediğini anlama becerisinde anlamlı düzeyde farklılık olduğu gözlemlenmiştir. Çeşitli değişkenlere göre incelenen öğrencilerde, anlamlı farklılık bulunan değişken, öğrencilerin Türkiye’de bulunma sürelerinin farklı olmasıdır.

Muhammet YILMAZ (2021) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Reklam Filmi Kullanımının Öğrencilerin Yazma Becerisine Katkısının Belirlenmesi” adlı yüksek lisans tezinde amaç; otantik metinlerden biri olan reklam filmlerinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi derslerinde kullanımının öğrencilerin yazma becerisine olan etkisini belirlemektir. Çeşitli reklam filmleri seçilmiş ve buna yönelik olarak yazma alıştırmaları hazırlanmıştır. Çalışmanın örneklemini Türkçe öğretim merkezinde öğrenim gören 5 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilerin; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metinlerden biri olan reklam filmlerini yazma becerisini kazandırırken kullanıma fikrine, olumlu dönütler verdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Lynda Inas HADDAD (2021) “Cezayir’de Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretenlerin ve Öğrenenlerin Eğitsel Kısa Film Materyalinin Öğrencilere Sağladığı Dilsel ve Kültürel Kazanımlara İlişkin Görüşleri” adlı yüksek lisans tezinde; Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrenci ve öğretmenlere yönelik yürütülen bir çalışmadır. Araştırmada eğitsel olarak hazırlanan kısa film dokümanlarının öğrencilere sağladığı dil öğretim süreci ve kültürel kazanımlara yönelik düşüncelerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Çalışmanın evrenini, Cezayir 2 Üniversitesinde Türkçe öğreten 22 öğretici ve bu üniversitede yabancı dil olarak Türkçe öğrenen 100 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak kullanılan filmlerin; öğrencilerin dil yetilerini geliştirdiği ve Türk kültürünü daha yakından tanıyabildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Hande İBİLOĞLU (2022) “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dil Yeterliklerine İlişkin Ölçek Geliştirme ve Uygulama” adlı yüksek lisans tezinde yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin dil becerilerinin yeterlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen dil becerileri yeterlik ölçeği B1, B2, C1, C2 düzeyindeki öğrencilere uygulanmıştır. Elde edilen veriler ışığında araştırmaya katılan Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerin dil yeterlikleri belirlenirken ifade edici (konuşma ve yazma) dil becerilerinin yeterlikleri, alıcı (dinleme ve okuma) dil becerileri yeterliğinden daha yüksek çıkmıştır.

Kübra KARADAĞ (2022) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Emir Kipinin Otantik Materyallerle Öğretimi: Bir Eylem Araştırması” adlı yüksek lisans tezinde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde işlevsel dil bilgisi öğretimine yönelik otantik materyallerle etkinlik tasarlamak amaçlanmıştır. Hazırlanan etkinlikler uzman görüşüne sunulmuş, sonrasında devam eden bir müfredat içinde uygulamaya hazırlanmıştır. Araştırma çalışma grubu olan A2 seviyesindeki 11 öğrenci ile uygulanmıştır. “İşlevsel Dil Bilgisine Yönelik Otantik Malzemelerle Hazırlanan Etkinliklere Yönelik Görüşme Formu” ile gerçekleştirilen etkinliklere yönelik öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Yapılan analizler sonucunda bu etkinliklerin otantik ders materyalleri olarak kullanılması sonucuna ulaşılmıştır.

Çağla CÖMERT (2022) “Barış Manço Şarkılarının Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanımı” adlı yüksek lisans tezinde seçilen beş Barış Manço şarkısı alfabe, kelime öğretimi, kültür aktarımı gibi birtakım değişkenler bakımından incelenmiştir. Çalışmada bu şarkıların, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılmasının öğrencilere faydalı olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Eredzhep BEKIROV (2022) “Yabancı Dil Öğretiminde Otantik Metinlerin Ders Kitaplarında Kullanımı” adlı yüksek lisans tezinde Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe ders kitaplarında ve ikinci dil olarak İngilizce öğretmek için hazırlanan New Headway ders kitaplarında bulunan metinler, üretilmiş ve otantik (özgün) metin olarak sınıflandırılmıştır. Sınıflandırma sonucunda ders kitaplarında üretilmiş metinlere daha fazla yer verildiğine rastlanmıştır. Bu iki ders kitabı

karşılaştırıldığında New Headway adlı ders kitabında diğer ders kitabına göre daha fazla otantik metin kullanıldığı sonucuna vurgu yapılmıştır.

Alanyazın Taramasının Sonucu

Alanyazın taramasının sonucunda; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metinlerin kullanımı konusunda daha çok yüksek lisans tezlerinin yapıldığı görülmektedir. Bu tezlerin yazılma tarihleri ise yakın geçmiştir. Konu ile ilgili doktora tezlerinin sayısı oldukça azdır. Yazılan tezlerde çoğunlukla herhangi bir otantik metin belirlenmiş (şarkı, kısa film, reklam vb.) bu metnin belirli bir becerinin kazandırılmasında nasıl etkili olabileceği konusunda çalışmalar yürütülmüştür. Yapılan bazı araştırmalarda ise yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrenciler için hazırlanan ders kitaplarında yer alan metinler; üretilmiş ve otantik metinler açısından karşılaştırılmıştır. Ancak bu özellik açısından karşılaştırılan ders kitaplarının niceliği oldukça azdır. Yapılan çalışmalar incelenirken Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanımının yalnızca öğrenciler üzerinde bıraktığı etkiden bahsedildiği görülmektedir. Öğreticilerin, otantik metin kullanımına dair görüşleri ve bu metinleri derslerinde nasıl ele aldıkları konusunda yürütülen çalışmaların, onların bu konudaki uygulamalarını net bir şekilde ortaya koymadığını göstermektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. KURAMSAL ÇERÇEVE

Çalışmanın bu bölümünde dil öğretimi, ana dili öğretimi, yabancı dil öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metinlerin/otantik metinlerin ve öğrencilere dört temel dil becerisini kazandırırken otantik metin kullanmanın önemi hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

1.1. DİL ÖĞRETİMİ

Dil, geçmişten günümüze birçok bilim insanının üzerine düşündüğü bir olgudur. Ergin'e (2013, s. 4) göre en geniş tanımıyla dil; insanların birbirleriyle anlaşmalarını sağlayan tabii bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli anlaşmalar sistemi ve seslerden oluşan toplumsal olguların bütünüdür. Bu anlamda her toplumun kendi dilini oluşturma biçimi, ortak tarih ve kültürden beslenen bir yapıya sahiptir. "Başka bir tanımla dil, toplumla birlikte gelişen kodların bütünüdür." (Günday ve Aycan, 2018). Milletlerin, kimliklerini oluşturmalarında büyük bir paya sahip olan dil, düşüncelerin dış dünyada bir karşılık bulabilmesi için de olmazsa olmaz bir araçtır. Kültürün de önemli bileşenlerin biri olan dil, insanın içinde yaşadığı toplumda etkin bir birey olabilmesi açısından önemli rol üstlenmektedir.

İnsanın, içine doğduğu dünyada kendini ifade edebilmesinin önemli araçlarından biri dildir. Başlangıçta dil edinimi kendiliğinden gerçekleşse de insanın düşünce dünyasının derinleşmesi ve analitik olarak çıkarım yapabilmesi sistemli bir şekilde öğretilen dil ile mümkündür. Bu anlamda bireylerin; diğer insanlarla iletişim kurabilmeleri, hayatları boyunca her türlü öğrenmeyi sağlıklı bir biçimde gerçekleştirebilmeleri için ana dili öğretimi önemlidir. Kara'ya (2004, s. 303) göre ilk olarak ana dili edinmeye başlayan bireyler, dile özgü doğal nitelikleri işlenmemiş bir biçimde bünyelerinde taşırlar. Buna karşın ilerleyen yıllarda formal olarak yapılan ana dili öğretimi bilinçli bir süreçtir. Bu süreç, dile özgü kuralların öğretilmesi ve yapılan hataların düzeltilmesi şeklinde süregelmektedir. Önkaş'a

(2010, s. 122) göre ise insanın duyu boyutunu işlemek, düşünce gücünü geliştirmek, onu yaşadığı toplumun kültürel ortamına katmak, her toplumun ana dilini bireylere benimsetmesi, işlevsel ve etkili bir şekilde öğretebilmesi ile mümkündür.

Ana dili ediniminin yanında yabancı dil öğrenimi de büyük önem taşımaktadır. Bir ülkede yaşayan insanlar tarafından geleneksel olarak konuşulmayan ve çeşitli amaçlarla sonradan öğrenilen dile yabancı dil denir. Doğan (2012, s. 42) yabancı dil öğretimini, ana dilin dışında herhangi bir dilin belirli bir maksat için kullanımında yetkinlik kazanma etkinliklerinin tümü olarak tanımlamaktadır. Gerek ana dili gerekse yabancı bir dili yetkin bir biçimde konuşmak, insanın düşünce dünyasını zenginleştirmektedir. Değişen dünya koşullarıyla birlikte milletler arasındaki etkileşimin artması, yabancı dil öğretiminin gerekliliğini de ortaya koymaktadır. “Çağımızda birbirinden farklı toplumlar, aralarındaki iletişimi sağlayabilmek için kendi ana dillerinden başka, yabancı bir dili öğrenmek istemektedir.” (Kahriman, Dağtaş, Çapoğlu ve Ateşal, 2013, s. 80). Özellikle son yıllarda teknolojinin gelişmesiyle birlikte insanların birbirlerine kolaylıkla ulaşması, yabancı dil öğrenimini de bir zorunluluk hâline getirmiştir. Haznedar’a (2015, s. 15) göre günümüzde eğitimin temel hedefleri oluşturulurken, yabancı dil eğitimi özelinde alınan kararlar, ülkelerin bilimsel, ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarından bağımsız düşünülmemektedir. Küreselleşen dünyada her alanda kalkınma hızını en üst seviyeye çıkarmak ve yenilikleri takip edebilmek için yabancı dil öğretimine önem verilmelidir. Aktaş ve İşigüzel (2013) ise yabancı dil öğreniminin en önemli amacını; iletişimde ihtiyaç duyulan dört temel dil becerisinin geliştirilmesi olarak ifade etmişlerdir.

Barın’a (2004, s. 20) göre insan; yabancı dil öğrenirken öncelikle kendine psikolojik bir engel oluşturur ve sonrasında da karşılaştığı bu dili öğrenemeyeceğini düşünür. Bu durum göz önüne alındığında, yabancı dil öğretilirken her türlü sıkıcı etkinlik terk edilmelidir. Burada ise asıl önemli görev dil öğreticilerine düşmektedir. Hiçbir yazılı materyal, dil eğitimi için başlı başına kullanılabilir tek bir kaynak olmamalıdır. Ders planı yaparken öğrencilerin bireysel farklılıklarına ve birden fazla duyu organlarına hitap edecek materyaller seçilmelidir.

1.2. YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ

Yabancıların, çeşitli sebeplerle birçok alanda Türkiye ile temas etmeleri Türk dilini öğrenme ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Yaygın olarak kullanılan bir dilin yabancılar tarafından öğrenilmesinin normal bir durum olduğu görüşünde olan Erdem'e (2009, s. 889) göre yabancılar; akademik faaliyetler, ticari çalışmalar, diplomatik ilişkiler, Türklere olan ilgi vb. amaçlarla Türkçeyi öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir.

“Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin kurumsallaşma süreci öncelikle Ankara Üniversitesi TÖMER ile gerçekleşmiştir. Bu kurumsallaşma süreciyle birlikte bu alanda yapılan çalışmaların sayısında da bir artış görülmüştür.” (İbiloğlu, 2022, s. 17). Bu alandaki çalışmaların sistematik bir şekilde yapılmasına büyük oranda katkı sağlayan bir başka kurum ise Yunus Emre Enstitüsüdür. “Türk dilini ve kültürünü dünyaya tanıtmayı hedefleyen kurumun bugün dünyanın birçok ülkesinde şubesi bulunmaktadır.” (Özdemir, 2019, s. 8-9).

Bir toplumun kimliğini oluşturan temel unsurlardan biri olan dil, aynı zamanda Türk kültürünün tanıtılmasında da önemli bir yere sahiptir. Barın'a (2008, s. 61) göre yabancı dil olarak Türkçe öğretirken dile ait kültürel değerlerin de hedef kitleye gerektiği ölçüde ve doğru metotlarla öğretilmesi önemli bir sorumluluktur. Göçen ve Okur'un (2020, s. 132) da belirttiği üzere Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılacak yöntem, öğretimin temel hedeflerini, öğrenme-öğretme süresini, uygulama metotlarını, öğrenci-öğretici davranışlarını belirlediğinden önemlidir. Öğrencilere izlediklerini, dinlediklerini, okuduklarını ve düşündüklerini, sözlü veya yazılı bir biçimde bağlama uygun olarak ifade etme becerisi ve alışkanlığı kazandırmak, çeşitli etkinliklerle onların kelime dağarcığını zenginleştirmek yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin temel hedeflerindedir. Bu da öğrenci-öğretici iş birliği ile mümkündür. Yüce'ye (2005) göre teknolojik gelişmelerle doğru orantılı olarak, dil öğretiminde farklı materyaller kullanılsa da öğrencinin merkezde olduğu bir anlayışta, öğretmenden beklentiler daha da artmıştır. Öğretmen, öğrencilerini dinleyen, onları psikolojik olarak doğru okuyabilen, sosyal durum ve sonuçları çözümleyebilen birtakım bakış açılarına sahip olmalıdır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğretim süreci boyunca dikkat edilmesi gereken bazı hususları Barın (2004, s. 22-23) şu şekilde sıralamıştır:

- Dil öğretim süreci hedef kitle dikkate alınarak gerçekleştirilmelidir.
- Dört temel dil becerisi öğretim süreci boyunca bütünlük bir yapıda ele alınmalıdır.
- Özellikle yabancılara Türkçe öğretirken öncelikle çevresinde görebileceği, dokunabileceği kelimeler öğretilmelidir. Somuttan soyuta, basitten karmaşığa ilkeleri dikkate alınmalıdır.
- Yapılar, öğrencinin kafasını karıştırmadan tek tek kazandırılmalı; kazandırılan becerilerin, iletişimde kullanıldığı biçimi örneklerle desteklenmelidir.
- Dil öğretiminde amaç yaşayarak öğrenmedir. Bu yüzden öğrencileri süreç boyunca aktif kılacak etkinlikler tercih edilmelidir.
- Her öğrenci farklı kişilik özelliklerine sahip olduğundan dil öğrenme süreçleri de aynı değildir. Bu yüzden bireysel farklılıklara hitap edecek şekilde Türkçe öğretimi gerçekleştirilmelidir.
- Öğretim, görsel ve işitsel teknolojik araçlarla desteklenmelidir.

1.2.1. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Metinlerin Yeri ve Önemi

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretimin nasıl yapıldığı, dili kullanabilme becerisini önemli ölçüde etkilemektedir.

Hem dil bilgisi kurallarının öğretilmesinde hem de dört temel dil becerisinin kazandırılmasında metinler aracılığıyla bir öğretim yapılması, süreci daha anlaşılabilir bir hâle getirmektedir. Güneş'e (2013, s. 2) göre metin; bilgilerin, duygu ve düşüncelerin çeşitli biçim, anlatım ve noktalama özelliklerine göre oluşturulduğu yapılar olarak tanımlanmaktadır. Buna göre yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin kullanımı, öğrencinin dil ile ilgili birçok bileşeni bir arada görmesini sağlamaktadır. Yüksel'e (2007, s. 155) göre ise metin; cümlelerin oluşturduğu, bağıntı ve tutarlılık özelliklerini içinde barındıran anlamlı bir iskeledir. "Metinler

yardımıyla öğrencilere Türkçenin kodları ve kuralları sezdirilmeye çalışılırken aynı zamanda onların dil becerilerini geliştirmek ve birtakım değerler ile birlikte kültür aktarımı yapmak da amaçlanmaktadır.” (Aktaş, 2016, s. 104). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin çeşitli metinlerle yapılması, öğrencinin dili bir bütün halinde görmesini sağlar. Öyle ki “Dil örüntülerinin kullanıldıkları bağlam içinde hangi iletişimsel anlamı barındırdıkları ancak metinler içinde sorgulanmaktadır. Çünkü bir dilsel verinin işaret ettiği anlam, ancak o dilsel verinin oluşturulduğu bağlam içinde değerlendirilerek anlaşılabilir.” (Yılmaz ve Dilidüzgün, 2019, s. 219).

Geçmişten günümüze dil öğretimi yapılırken çeşitli yaklaşım/yöntemler doğrultusunda farklı metin türleri kullanılmıştır. Özellikle dil becerilerinden olan okuma-anlama alanını doğrudan; dinleme, konuşma ve yazma alanlarını ise dolaylı yollardan etkilediği için metinle öğretim bu sürecin gerekli bir parçasıdır. Bu anlamda “yabancı dil/ikinci dil öğretiminde materyal olarak seçilen metinler hem okuma becerisinin hem de konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesini sağlayacak biçimde düzenlenmelidir. Yani kullanılacak doğru bir metin aracılığıyla konuşma becerisinin geliştirilmesine ortam hazırlanıp yazma becerisi için de bir örnek oluşturulabilmelidir.” (Demirel, 2021, s. 554).

Metinle dil öğretimi yapılırken öğrenci merkezde ve aktiftir. Hangi beceri alanı geliştirilmek istenirse ona uygun bir metin seçimi yapılır. “Dil becerileri birbirlerinden ayrı olarak düşünülmediğinden özellikle okuma ve dinleme becerileri belli dil girdilerini oluşturan bölümler olarak görülmeli, bu becerilerde öğrenilenlerin yazma ve konuşma becerisinde anlatıma dönüştürülmesine olanak sağlanmalıdır.” (Türkiye Maarif Vakfı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı, 2019). Buna yönelik olarak dört temel dil becerisinin birbirini kapsayacak şekilde kullanıldığı metin ve etkinliklere yer verilmelidir.

Alanyazın incelendiğinde yabancı dil öğretiminde kullanılacak metinlerin bazı özelliklere sahip olması gerektiği gözlemlenmiştir. Bu özellikler şu şekildedir: (Wallace, 1992; Haley ve Austin, 2004’ten aktaran Bölükbaş, 2015, s. 925).

- Metinler belli dil örüntülerini ve kelimeleri öğretmelidir.
- Metnin dil seviyesi, öğrencinin dil düzeyini belirli miktarda aşacak seviyede olmalıdır.
- Metinler, temel okuma tekniklerini barındırmalıdır.
- Metinlerin konusu, öğrencilerin ilgi alanlarına hitap edecek nitelikte olmalıdır.
- Metinler, öğrencilerin dil düzeylerine uygun ve farklı/özgün olmalıdır.
- Metnin uzunluğu dil öğrenmeye yeni başlayan öğrencinin öğrenme isteğini kırarak seviyede olmamalıdır.
- Metinler, sınıf ortamında farklı etkinlikleri uygulayabilmek amacıyla kullanışlı olmalıdır.

Bu özelliklere sahip olmakla birlikte hangi sınıf seviyesinde hangi metin çeşidinin kullanılması gerektiği de önemli bir konudur. “Yabancı dil öğretiminde kullanılan metinler; edebî, üretilmiş, özel ve özgün (otantik) metinler olarak gruplandırılmaktadır.” (Güneş, 2013, s. 3). Edebi metinler; coşku ve heyecanı dile getiren, ait olduğu toplumun sosyal ve kültürel özelliklerini yansıtan kurgulanmış metinlerdir. Şiir, roman, hikâye, destan, tiyatro gibi türlerden oluşan bu metinler, dil aracılığıyla toplumu tanımada önemli bir yere sahiptir. Bu tür metinlerde sanatlı bir dilin kullanılması, gerçek anlamının dışında var olan kelimelere oldukça fazla yer verilmesi sebebiyle dil öğretiminde daha lokal bir alanda kullanılmasına sebep olmuştur. Üretilmiş metinler, alanda uzman olan kişilerin ihtiyaca göre yazdıkları metinlerdir. Güneş’e (2013, s. 5) göre bu metinler; dil öğretim unsurları titizlikle hazırlanmış, günlük hayattan bazı bölümler sunan, bir durum anlatan, üretilmiş olmayan, mecaz ve yan anlamlara gereğinden fazla yer vermeyen metinlerdir. Tamamen öğretim odaklı düzenlenen bu metinlerin anlaşılması için herhangi bir ön bilgiye ihtiyaç duyulmadığı görüşündedir. Demircan (1990, s. 80) ise bu metinleri, gerçek yaşamla doğrudan bağdaşmayan, yapay yaşantı örnekleri sunan, fiili olarak doğrudan hayata geçirilemeyen türetilmiş metinler olarak tarif etmektedir. Özel

metinler ise öğretilecek dil bilgisi konusuna özel olarak tasarlanan, belirli bir bağlam içerisinde öğretilen metinlerdir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için kullanılan bir başka metin çeşidi ise özgün/otantik metinlerdir. “Otantik öğrenme araçları, doğal/gerçek dilin sınıf ortamında kullanılmasına olanak sağlayan ve öğretim amaçlı hazırlanmayan görsel, görsel-işitsel ve yazılı materyalleri içinde bulunduran anlamlı ürünlerdir.” (Çelik, 2018, s. 791). Otantik metinler yardımıyla öğrenciler, dilin doğal kullanımına uygun cümle yapılarıyla karşılaşma fırsatı bulurlar. Çelik’e (2018, s. 795) göre dil öğretiminde otantiklik ile belirlenen, günlük yaşamdan insanlarla doğalında gelişen durumlar karşısında özgün bir dil kullanarak gerçek amaçlara ulaşmaktır. Tanrıkulu ve Çelik’e (2019, s. 65) göre ise otantik ürünlerin kullanımı, öğretim durumlarının farklılaşmasını sağlayarak öğrenciye daha verimli bir eğitim ortamı sunup onların kültürler arasında bağlantı kurarak karşılaştırmalar yapmasını sağlamaktadır. Ayrıca Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanımının birçok avantajı vardır. Dil bilimsel kuralların öğretimi kaygısını taşımayan bu metinleri kısa süre içinde anlayıp konuşabiliyor hâle gelmek, öğrencinin dili öğrenmeye olan öz yeterlilik algısını da geliştirecektir.

1.2.2. Yabancı Dil ve Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Yeri ve Önemi

“Otantik öğrenme, öğrenmenin geleneksel olarak içselleştirilmemiş kodlarına veya farklı öğretim yöntemlerine bir alternatif olarak görülmektedir.” (Meyers ve Nulty, 2009). Günlük hayatta karşılaşılabilecek her durum otantik öğrenme kapsamında yer almaktadır. Güneş’e (2013, s. 8) göre öğrencinin öğrendiği dili doğrudan konuşmasına ve becerilerini geliştirmesine olanak sağlayacak, basitleştirme ve düzeltme gibi aşamalara uğramamış özgün metinleri kullanmak önemlidir.

Dil öğretiminde kullanılan materyaller, kullanılma amacı açısından genellikle iki gruba ayrılır: Bunlar “hedef dili öğretmek amacıyla bilinçli bir şekilde oluşturulan özgün olmayan materyaller ve hedef dilin içinde oluşan ancak dil öğretme güdüsü taşımaksızın var olan özgün materyallerdir.” (Temizyürek ve Birinci, 2016). Dil öğretimi yapılırken her iki materyal türüne de derslerde yer vermek gerekir. Ancak

yabancı dil öğretiminde otantik materyallerin kullanımı, oldukça önemli bir gerekliliktir. “Otantik materyaller, ana dili kullanıcılarının günlük yaşam kullanımlarına ve doğrudan olmasa da dolaylı olarak yabancı dil öğretiminde kullanılmaya yönelik olarak belirlenen metinlerdir.” (İltar, 2018, s. 70). Dil düzeylerine uygun bir biçimde seçilen otantik materyallerle yapılan öğretim, öğrencilerin dili kavramada önemli yardımcılarından biridir.

“Yabancı dil öğretim sürecinde, o dilin kullanıcıları tarafından günlük hayat ve sosyal ilişkilerde kullanılan dil ve iletişime dayalı her materyal otantik materyaldir. Bu materyaller, dil öğretmek amacıyla hazırlanmadığı için belirli ölçütlere göre daraltılıp sınırlandırılmazlar.” (Cömert, 2022, s. 19). Bu durum öğrencilerin hedef dili kullanmada daha başarılı olmalarını sağlamaktadır. Yaşama yakınlık ilkesine bağlı olarak düzenlenen ders materyalleri ile öğrencinin gerçek hayatta karşısına çıkabilecek senaryoları sınıf ortamında önceden prova etmek, dil öğrenimini daha etkin kılacaktır.

“Çağımızda kullanılan yapılandırmacı ve iletişimsel yaklaşım ilkeleri, dili insanlar arasında iletişimin önemli bir aracı olarak görmektedir. Dolayısıyla dil öğretiminde araç olarak kullanılan metinlerin sosyal iletişim amaçlarına hizmet etmesi beklenmektedir.” (Demirel, 2021, s. 553). Bu amaca yönelik dil becerilerinin ve dil kullanımının etkililiği için otantik metinlerden yararlanılmalıdır. Özellikle son yıllarda yabancılar tarafından Türkçe öğrenmeye gösterilen rağbet gün geçtikçe artmaktadır. Kara’ya (2010, s. 408) göre yabancı dil öğretimi, yalnızca öğrencinin odakta olduğu yöntem ve teknikler ile uygun teknolojik araçlar kullanıldığında etkili bir biçimde gerçekleştirilebilir. Bu anlamda yabancılar Türkçe öğretimi sistemli ve iletişim kurmaya yönelik çalışmalarla gerçekleştirilmelidir.

“Otantik öğrenme ürünleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap vererek öğretim sürecini olumsuz etkileyebilecek duygusal filtrelemeyi azaltabilirler, bu materyaller sözcük ve sözcük gruplarını geliştirebilir ya da sınıfta zaten üzerinde sıkça konuşulan konuyu pekiştirebilirler. Aynı zamanda bu materyaller, metin içinde çeşitli sebeplerle kavranamayan sözcüklerin görmezden gelinmesi ve metnin devamlı incelenmesini sağlayarak anlamın belirlenmesi konusunda öğrencileri cesaretlendirirler, otantik materyaller

öğrencilerin ön bilgilerinden yararlanmalarına olanak sağlarlar.”

(Swaffar, 1985'ten aktaran Güner ve Boyacı, 2015, s. 763).

Yabancı dil öğretiminde kullanılabilir birçok farklı otantik metin çeşidi vardır. “Öğretilecek dilde, hedef dili ana dili olarak kullananlar için hazırlanan ve bilgi verme amacı taşımayan her türlü şarkılar, dergi, gazete haberleri, televizyon programları, broşürler, biletler, edebî metinlerden kesitler, internet sayfaları vb. dokümanlar otantik materyal olarak yabancı dil öğretiminde kullanılabilir.” (Temizyürek ve Birinci, 2016, s. 56). Dilin, günlük kullanımının öğrenimine geniş bir alan açan bu metinler, dil ile birlikte kültürün de öğrenilmesini sağlamaktadır. Birçok bileşeni içinde barındıran dil; yalnızca harflerden oluşan, ezberlenmesi gereken bir ders değil toplumu oluşturan kodların bütünüdür.

Yabancı dil öğretiminde otantik metinlerden yararlanmaya yönelik çalışmalar yapıldığı görülmektedir (Akpınar, 2004; Altundağ, 2018; Bozavlı, 2016; Caner ve Toker, 2017; Güngör, 2014; Kazazoğlu, 2014; Şendağ, Gedik, Kargı, 2018; Temizyürek ve Birinci, 2016; Yağlı, 2021).

Yapılan çalışmalarda, yabancı dil öğretimi yapılırken geleneksel yöntemlerin kullanıldığı ve bu durumun yabancı dili öğrenmede başarısızlığa yol açtığı üzerinde durulmaktadır. Farklı otantik metin türlerinin yabancı dil öğretiminde kullanımı ile öğretimin etkin bir biçimde gerçekleştirileceği savunulmuş, otantik metin seçerken nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur. (Temizyürek ve Birinci, 2016). Televizyon reklamlarının (Akpınar, 2004); Fransızca öğretiminde çeşitli şarkıların (Güngör, 2014); görsel bilgi grafiklerinin (Bozavlı 2016); İngilizce öğretiminde adayların konuşma, dinleme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmek için kullanılan podcastlerin (Şendağ, Gedik, Caner ve Toker, 2017); yabancı dil olarak Korece öğretiminde kullanılan reklamların (Altundağ, 2018); Almanca öğretiminde filmlerin (Kargı, 2018) ve yabancı dil öğretiminde çizgi film kullanımının (Yağlı, 2021) önemi ortaya konulmuştur. Yapılan bu çalışmalar incelendiğinde, yabancı dil öğretiminde otantik metin/materyal kullanımının dil öğretimini olumlu yönde etkilediği belirtilmiştir. Otantik metin kullanılarak yapılan yabancı dil öğretiminin; dört temel dil becerisini geliştirdiği, dilin hem sosyal hem de kültürel bağlamda öğretilmesinde zengin içerikler sunduğu, dilin günlük hayatta

kullanımını kolaylaştırdığı, eleştirel düşünme alışkanlığı kazandırarak anlamlı öğrenmeyi desteklediği ve yaratıcı düşünme becerisinin kullanımına katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yabancı dil öğretiminde otantik materyallerle yapılan derslerin, öğrenciler üzerindeki etkisi ortaya konulurken, aynı zamanda az sayıda da olsa öğrencilerin de otantik metin kullanma durumlarının incelendiği görülmektedir. Demir ve Genç'in (2014) çalışmasında Türkiye'de yabancı dil olarak Almanca öğrencilerinin sınıf içi davranışlarını belirlemeye yönelik gözlem formu geliştirilmiş, uygulanmış ve değerlendirilmiştir. 8 öğretmenin dörder saat gözlenmesi ve 34 öğretmen ile görüşülmesi sonucunda, ders işleme yöntemlerine ilişkin bir anket oluşturulmuştur. Bu ankette derslerde otantik metin kullanımına yönelik olan maddelere de yer verilmiştir. Otantik metinlerin kullanımı ile ilgili bulgulara bakıldığında ise çıkan sonuç şu şekildedir: "*Özgün metin ve müziksel-ritmik unsurların derste kullanımı çok düşük bir orandadır. (%3,1).*" (Demir ve Genç, 2014, s. 40). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde otantik metinler yerine üretilmiş metinlerle bir dil öğretim süreci gerçekleştirilmektedir. Ayrıca öğretimde tüm duyu organlarına hitap edecek materyallerin kullanılmaması, açıklık ilkesine de aykırı bir durum iken dil öğretimini de olumsuz yönde etkileyen bir tutumdur.

Çetinkaya (2018) ise "A Study of Developing an Attitude Scale Towards Authentic Learning Environments and Evaluation" (Otantik Öğrenme Çevresi ve Değerlendirilmesine Yönelik Tutum Ölçeği) başlıklı İngilizce bir ölçek geliştirmiştir. Bu çalışmada amaç; fen bilimleri, matematik ve sınıf öğretmeni adaylarının, otantik öğrenme durumları ve değerlendirme özelliklerini belirleyen geçerli ve güvenilir bir ölçek ortaya koymaktır. Beş kategoriden oluşan likert tipi şeklinde hazırlanan ölçek, 20 maddeden oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının yanıtları sonucunda yapılan analizlerde 12 madde olumlu yönde iken 8 madde olumsuz yöndedir. Bu çalışma ile öğretmen adaylarının, derslerinde otantik metin kullanımına yönelik tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerden yararlanmaya yönelik yapılan çalışmalar da bulunmaktadır (Bekirov ve Uysal, 2022; Çelik, 2018; Demirel ve Yılmaz, 2021; Doğan, 2014; Gündüz, 2020; Gürel, 2019; İşcan ve

Maden, 2020; Lüleci, 2011; Miçooğulları, 2021; Mutlu ve Süğümlü, 2018; Tanrıkulu ve Çelik, 2019).

Bu çalışmalarda genellikle, otantik materyalin ne olduğundan ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi sürecinde bu materyalleri kullanmanın öneminden bahsedilmiştir (Çelik, 2018; Lüleci, 2011). Otantik materyallerden yararlanarak; kelime öğretimi yapılabileceği (Doğan, 2014); hedef dile ait kültürel öğelerin sezdirileceği, görsel-işitsel öğrenme ürünü özelliği taşıyan reklam filmlerinin, Türkçe öğretiminde zengin içerikler oluşturduğu (Mutlu ve Süğümlü, 2018); derslerde broşür kullanımının kültürel unsurları barındırmada oldukça zengin bir öğretim ortamı yarattığı (Tanrıkulu ve Çelik, 2019), doküman analizi yöntemi kullanılarak belirtilmiştir. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin Türk kültürünü yansıtan özelliklerinden biri olan araba arkası yazılarıyla CEFR’de (Common European Framework Reference) belirlenen kazanımlar kapsamında Türkçe öğrenmelerinin daha anlamlı hâle geleceği de (Gündüz, 2020) tarafından yapılan çalışmayla ortaya konulmuştur. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin olarak kullanılan gazeteler ise içinde barındırdığı ilginç konu alanları, farklı metin türlerini bir arada buldurması, öğrencileri güdülemede etkili olması ve dil becerilerine sunduğu katkılar açısından ele alınmıştır. (Demirel ve Yılmaz, 2021). İşcan ve Maden’in (2020) çalışmasında ise Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde şarkı kullanımının, öğrencilerin akademik başarılarını ve söz varlığını nasıl geliştirdiğini belirlemek amaçlanmıştır. İki Türkçe şarkıya yönelik olarak boşlukları doldurma, bulmaca çözme ve sözcük listesi oluşturma gibi beş etkinliğin tasarlandığı çalışmanın örneğini, yabancı uyruklu 36 kişi oluşturmaktadır. Kontrol ve deney grubu olarak eşit iki bölüme ayrılan bir gruba şarkı sözleri düz anlatım ile ikinci gruba ise melodili şekliyle öğretilmeye çalışılmıştır. Karma araştırma yöntemlerinin bulunduğu çalışmada, şarkı kullanımının çalışma grubunu oluşturan yabancı öğrencilerin söz varlığı öğelerini anlamlı bir biçimde geliştirdiği sonucuna varılmıştır. Miçooğulları (2021) ise yaptığı çalışmada otantik metinlerden biri olan, dört temel dil becerisinden özellikle dinleme becerisini geliştirmek amacıyla kullanılan radyo tiyatroları üzerine bir incelemede bulunmuştur. Çalışmada, radyo tiyatroları öğrencilere dinletilmiş ve bu materyallerden nasıl faydalanabileceği ele alınmıştır.

Altı farklı alanda, seksen beş adet radyo tiyatrosu metninin uygulamasının, dil becerilerine katkı sağlayabileceği, öğrencilerin bu metinleri kendi öğrenme hızlarına yönelik olarak işlevsel bir şekilde kullanabilecekleri, grup çalışmalarında kullanılması hâlinde öğretim ortamının zenginleştirilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

1.2.3. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Dinleme Eğitiminde Kullanımı

Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, dil bilgisi kurallarının öğretiminden ziyade anlama ve anlatma becerilerinin işe koşulması ile sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilir. Göçen'in (2020, s. 24) de belirttiği üzere dil öğretim yaklaşımları; başlangıçta geleneksel yaklaşımlar olarak dilin dış yapı özelliklerine odaklanıp, öğretimde dil bilgisi kurallarını, çeviri yapmayı ve ezberlemeyi ön plana çıkarmışlardır. Dil Bilgisi Çeviri yöntemi, İşitsel-Dilsel, Görsel-İşitsel vb. dil öğretim yöntemleri kalıp cümlelerin sık sık tekrar edilerek daha mekanik bir anlayışla dilin öğrenilmesini savunuyordu. "20. yy. ortalarına gelindiğinde öğretim faaliyetlerinde gözle görülür bir gelişim yaşandı. Yüzyıllardır okuma ve anlama yeterliği için dil bilgisi kurallarını öğreten dil bilgisi çeviri yöntemi bırakılarak iletişim odaklı yöntemler geliştirildi." (Doğan, 2012, s. 42). Bilişsel, iletişimsel, işlevsel, çoklu zekâ, doğal dil gibi görev tabanlı dil öğretim yöntemleri kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde iletişim, etkileşim, görev gibi terimler ön plana çıkmış ve öğretim sürecinde dilin günlük hayatta kullanımına odaklanılmıştır. Dili, sürekli işleyen anlam sistemi olarak gören bu yaklaşımlar, "iletişimsel meleke kazanma" becerisini öğretimde odak nokta olarak görmektedirler. Bu noktada dört temel dil becerisinin öğrencilere kazandırılması öğretimin kalıcılığı açısından önemlidir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri, öğrencilere dili anlamlı bir biçimde öğrenme fırsatı sunar. Öyle ki "hem ana dili eğitimi hem de yabancı dil öğretiminde iletişimin hiçbir engelle takılmadan gerçekleştirilebilmesi için öğrenciye kazandırılması gereken en önemli anlama becerisi dinlemedir." (Yaman ve Tulumcu, 2016, s. 2371). İşitilenleri anlamlandırma süreci olarak tarif edilen dinleme becerisi, Güneş'e (2007, s. 73) göre bireyin ilk öğrenme alanıdır. Bu anlamda öğretim ortamlarını teknolojik araçlar yardımıyla dinleme becerisini geliştirecek şekilde düzenlemek oldukça önemlidir.

Anne karnından itibaren bireylerin tanıştıkları ilk beceri, dinleme becerisidir. “Dinleme/izleme becerisi, diğer dil becerilerinin kazanılmasının başlangıcıdır ve bu anlamda diğer dil becerilerinin geliştirilmesinde önemli bir role sahiptir.” (Özbyay ve Çetin, 2011). Demirel’e (1999, s. 33) göre dinleme; konuşan kişinin anlatmak istediği iletiyi, doğrudan anlayabilme ve söz konusu uyarana karşı tepkide bulunabilme sürecidir. Alıcı dil becerisi olarak da ifade edilen bu beceri “özellikle okullarda öğretmenlerin anlatım yoluyla dersi işledikleri düşünüldüğünde öğrenilenlerin neredeyse %83’ü dinleme/izleme yoluyla kazanıldığı görülmektedir.” (Özbyay, 2005).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisi, öğrencilerin yeni bir dille muhatap oldukları ilk alandır. Gürel ve Tat’a (2012, s. 277) göre dinleme; fiziki, duygusal ve kapsamlı bilgi ve birikim iletilerini anlam arayışı ile birleştiren bir eylemdir. Öyle ki dinlenenleri anlamlandırmak için zihinsel bir çaba gerektiren bu beceri, özellikle başlangıç düzeyinde olan öğrencileri zorlamaktadır. Zihinde henüz bir karşılığı olmayan bu kelimeleri anlamlandırmak zor olduğundan dinleme-izleme becerisinin sınıf ortamında birlikte kullanılması, öğretimi kolaylaştırmaktadır.

Demirel’e (2010, s. 98) göre yabancı dil öğretiminde dört temel becerisi düşünüldüğünde en zor gelişen beceri dinlemedir. Ancak yapılan çalışmalar incelendiğinde ortak görüş olarak dinleme becerisinin geliştirilebilir bir beceri olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Aytan, 2011; Çaylı, 2012; Doğan, 2008; Epçaçan, 2013; Maden ve Durukan, 2011; Melanlıoğlu, 2012; Tabak ve Göçer, 2014). Bunun yanı sıra yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme becerisini geliştirmeye yönelik sınıf ortamında yapılan uygulamalara yeterli zaman verilmesi hem dinleme becerisinin gelişimi açısından hem de diğer becerilerin daha kolay kazanılması açısından önemlidir.

Dinleme becerisinin konuşma ve yazmaya hazırlık olan bir dolun süreci olduğu düşünüldüğünde yeterli öğretim zamanının ayrılması gerekmektedir. Ayrıca her öğrencinin farklı zekâ alanlarının gelişmiş olabileceği düşünüldüğünde öğretim ortamının çeşitlendirilmesi olmazsa olmazdır. Yabancılarla Türkçe öğretmek amacıyla hazırlanmış ders kitaplarında dinleme öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gereken etkinlikler bulunmaktadır. Ancak ne kadar çok materyalle ders işlenirse

öğretim o kadar fazla kalıcı olur. Aslında burada önemli olan materyalin çok olması da değildir. Asıl amaç ders süresi içerisinde kullanılacak materyallerin “işlevsel” olmasıdır. Öğrencinin günlük hayatta karşılaşılabileceği; seyyar satıcıların konuşmalarını dinlemesi, sokak sanatçılarının söylediği bir şarkıyı dinlemesi ya da meydanlardaki siyasilerin konuşmalarını dinlemesi ve sonrasında bu otantik dinleme metinlerinin konuya uygun farklı varyasyonlarla derse entegre edilerek sınıf içerisinde kullanımı, dinleme becerisinin gelişimini kolaylaştıracaktır.

Dinleme becerisi geliştirilirken; reklam filmleri, dizi-filmler, haber bültenleri, çeşitli videolar, çizgi filmler, podcastler, şarkılar gibi otantik materyallerin kullanılması öğretimi hem görsel hem de işitsel açıdan zenginleştirmektedir. Çünkü “anlatıma görsel özelliklerin eklenmesi, akılda kalıcılığı %14’ten %38’e çıkartmaktadır.” (Bilen, 2010, s. 268). Bu açıdan dinleme-izleme becerisi geliştirilirken öğrencilerin birden fazla duyu organına seslenen, günlük hayatta karşılaşılabilecekleri, yaşlarına ve dil düzeylerine uygun otantik metinlerin sınıf ortamında kullanılması gereklidir.

1.2.4. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Konuşma Eğitiminde Kullanımı

Konuşma becerisi günlük hayatta sıkça kullanılan bir beceridir. Emiroğlu’na (2013, s. 277) göre yabancı dil öğrenen öğrencilerin, konuşma becerisini kazanmalarının, dili öğrenmede diğer becerilere oranla çok daha gerekli olduğunu fark etmeleri gerekmektedir. “Konuşma alıştırmaları, öğrencinin kendini rahat hissedeceği bir ortamda, gerçek yaşam örnekleriyle üretimde bulunmasını sağlar. Bunun yanı sıra bu alıştırmalar esnasında öğretici tarafından kendisine üretime ilişkin ânında dönüt-düzeltilme verildiği için öğrenci, bu beceri alanında iyi ve geliştirilmesi gereken yanları olduğunu görebilir ve sorunlarını giderebilir.” (Özmen, Güven ve Dürer, 2017, s. 602). Bu anlamda öğrenci, konuşma becerisini kazanırken kendi dil gelişimini de takip edebilir.

İfade edici dil becerilerinden biri olan konuşma, sosyal bir varlık olan insanın kendini anlatmadaki en önemli aracıdır. “İnsan tarihinin gelişimi içinde en büyük adım ya da buluş, insanoğlunun kendi sesini boğumlayıp ona saymaca bir anlam yüklemesi olmuştur.” (Özdemir, 2016, s. 19). Chomsky’nin de belirttiği üzere

doğuştan bir dil yetisi ile dünyaya gelen insan, zihinsel ve fiziksel gelişimiyle birlikte dili kullanmaya başlamaktadır. Konuşma; duygu, düşünce ve hayalleri etrafımızdaki insanlara iletme olarak tanımlanmaktadır. Ergenç'e (1999, s. 43) göre ise konuşma edimi, konuşmacının amacı ve alt mesajlarıyla dinleyicinin çıkarımlarının bütünüdür. Buradan da anlaşılacağı üzere geniş bir kavram alanına sahip olan konuşma; ses, telaffuz, ileti, iletişim, anlama ve anlatma gibi unsurları bünyesinde barındırmaktadır. Doğan'a (2009, s. 186) göre konuşma, bir dili tam olarak bilmenin önemli göstergelerinden biri olup aynı zamanda çocuklar için okulda başarılı olmadaki birincil şartların başında gelmektedir. Konuşmayı, beceri haline getirmek ise belli bir çaba gerektirmektedir. Duygu ve düşüncelerin anlamlı bir biçimde muhatabına aktarılması hem ana dili öğretiminde hem yabancı dil öğretiminde öğrenci seviyelerine uygun sistemli alıştırmalarla geliştirilebilir.

“Yabancı dil öğretiminde genel amaçlardan biri, belki de en önemlisi, öğrencilerin öğrendikleri dili anlaşılabilir bir şekilde konuşabilmeleridir.” (Widdowson, 1983'ten aktaran Barın, 2018, s. 1904). Bu anlamda bir dili öğrenebilmek demek hiç kuşkusuz o dili konuşabilmek demektir. Birçok araştırmada hedef dili yetkin bir şekilde kullanmanın temelinde sözlü iletişimin öneminden bahsedilmektedir. (Akdemir, 2016; Barın, 2018; Efe, Demiröz ve Akdemir, 2011; Takkaç ve Akdemir, 2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretirken de ders kitaplarında verilen mekanik alıştırmaların yanında günlük hayatta öğrencilerin sık sık karşılarına çıkan, maruz kaldıkları/kalabilecekleri otantik metinleri ders materyali olarak kullanmak dil öğretimini kolaylaştıracaktır. Ayrıca gün geçtikçe teknolojik araçların hızla geliştiği bu dijital çağda bilgisayar destekli etkinliklerin, konuşma eğitimini geliştirmeye hizmet eden çeşitli web sitelerin sınıf ortamında kullanılması öğrencinin dil öğrenmeye olan ilgisini de canlı tutacaktır.

Konuşma becerisi geliştirilirken öğrencilerin günlük hayatta karşılarına çıkabilecek otantik metinlerle ders işleme sürecinden geçmeleri önemlidir. Bu anlamda öğretmenler; materyal olarak sınıf ortamına çeşitli şarkı-türküleri, spor spikerlerinin konuşmalarını, siyasetçilerin konuşmalarını, herhangi bir yeri çeşitli özellikleriyle tanıtan rehber konuşmalarını, belirli konulardaki çevrim içi konuşmaları ve Whatsapp sesli mesajlarını sınıf ortamında ders araç gereci olarak

kullanabilirler. Ayrıca dil seviyelerine uygun olarak organize edilen drama çalışmaları da öğrencilerin konuşma becerilerini geliştirmelerine önemli katkılar sağlayacaktır.

1.2.5. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Okuma Eğitiminde Kullanımı

Yabancı dil öğretiminde anlama becerilerinden bir diğeri ise okumadır. “Okuma becerisini geliştirmek için önce okumanın ne olduğu, okuma türleri, okuma teknikleri bilinmelidir. Daha sonra bunlara uygun yöntem ve metin seçilmeli, metne yönelik olarak etkinlik türleri belirlenmeli ve son olarak da metinle çalışma yolları bulunup ona göre ders işleme sürecine geçilmelidir.” (Kuzu, 1999, s. 5). Tüm bu sürecin sonunda öğrenci, sözcük dağarcığının geliştiğini görecektir ve bu durumun anlatma becerisi olan konuşmayı da olumlu yönde etkilediğinin farkına varacaktır.

Dört temel dil becerisinden biri olan okuma becerisi gerek ana gerek yabancı dil öğreniminde öğrencilerin sıklıkla karşılaştığı becerilerden biridir. Demirel (1999, s. 59) okumayı; bilişsel davranışlarla psikomotor becerilerin birlikte uyum içinde çalışması ile yazılı kodlardan anlam belirleme süreci olarak tanımlamıştır. Güneş’e (2014, s. 11) göre ise okuma, yazılı kelimeleri bilme ve anlama olmak üzere iki önemli alandan oluşur. Ona göre okuma eyleminin gerçekleştirilmesi yazılı kelimeleri tanımayla doğru orantılıdır. Yazılı bir kelime görünüş, telaffuz, anlam gibi çeşitli özellikleriyle bilinmektedir. “Dil girdileri, dil öğretiminde bireyin hedef dille tanıştığı ilk dilsel verilerdir. Aynı zamanda bireyin dil gelişim sürecinin temelini oluşturan dil içeriklerinin bütünüdür.” (Miçooğulları, 2021, s. 20). Bu anlamda okuma becerisi gerek ana dili ediniminde gerekse yabancı dil öğreniminde dinleme becerisi ile birlikte dolmuş sürecinin en önemli unsurlarındandır. Bireyin kendini hedef dilde ifade edebilmesi için öncelikle zihin şemasında bu bilgilere sahip olması gerekir. Okuma becerisi de öğrencilerin dili konuşabilmelerinde kilit bir rol üstlenmektedir. “Okuma becerisi, öğrencinin farklı kaynaklara ulaşarak yeni bilgi, olay durum ve deneyimlerle karşılaşmasını sağlar. Dolayısıyla bu beceri, öğrenme, araştırma, yorumlama, tartışma, eleştirel düşünmeyi sağlayan bir süreci de içine alır.” (MEB, 2005).

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma becerisinin geliştirilmesi için ders kitaplarında yer alan üretilmiş metinlerin yanında öğrencilerin günlük hayatta karşılarına çıkabilecek her türlü özgün/otantik okuma metni ders materyali olarak sınıf ortamında kullanılmadığıdır. Cavkaytar'a (2013, s. 101-103) göre öğretmenler, salt olarak ders kitaplarının okutmaktan ziyade öğrencilerini farklı metinlerle tanıştırmalı ve bu yöntemin yapılışı gereği öğrencilere sesli okuma, birlikte okuma, rehberle okuma, bağımsız okuma gibi okuma etkinliklerini yaptırmalıdır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde okuma becerisi geliştirilirken öğretim sürecinde seviyelere uygun olarak çeşitli otantik materyallerden yararlanılması okuma eğitimini kalıcı bir beceri haline getirecektir. Bu materyaller; dizi/film/konser/teyatro afişleri, reklam panoları, market indirim broşürleri, restoran menüleri, çeşitli konulardaki blog yazıları, gazete haberleri, kullanım kılavuzları vb. otantik metinlerdir. Böylece günlük yaşam sınıf ortamına taşınacak, öğrenciler okulda öğrendikleri bilgi ve becerileri işlevsel olarak kullanacaklardır.

1.2.6. Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Otantik Metinlerin Yazma Eğitiminde Kullanımı

Yabancı dil öğretiminde bir diğer anlatma becerisi ise en son kazanılan beceri olarak görülen yazma becerisidir. “Özellikle yabancı dil öğretiminde bir gereklilik olan bu becerinin kazanılması öğrencilerin başarılarını ve öğrenmeye yönelik motivasyonlarını etkilemektedir. Bildiği taktirde düşüncelerini yazılı bir biçimde açıklayamadığını düşünen öğrencilerde dil öğrenmeye karşı olumsuz bir tutum oluşmaktadır.” (Çakır, 2010, s. 167). Ancak yapılan araştırmalarda çeşitli yazma teknikleri ve yaratıcı yazma çalışmalarının kullanımıyla birlikte öğrencilerin yazma becerisine karşı olan ön yargılarının kırıldığı görülmektedir.

Yazma; kişinin duygu, düşünce ve hayallerini kâğıda aktarmasıdır. Özdemir'e (1991, s. 121) göre yazma; konu seçme ve sınırlandırma, bir amaca ulaştırma, söylenecekleri belirleme, belirlenen düşünceleri belli bir plan dahilinde düzenleme gibi birbirine bağımlı bir dizi düşünsel aşamadan meydana gelmektedir. Yazma becerisi; öncesi, sırası ve sonrasında birtakım hazırlıkları olan, zihindeki düşüncelerin mantıklı bir sırayla kâğıda aktarıldığı kompozisyonlardır. “Temel amaç;

dile hâkim olmak, dili baştan aşağı incelemek, dilin sınırlarını zorlayarak olanaklarını bulmaya çalışmaktır.” (İpşiroğlu, 2006, s. 10) Yazılanlar ister bilgilendirici isterse hikâye edici bir metin olsun bağdaşıklık ve bağlaşıklık unsurları dikkate alınarak örülen olay örgüsü, yazmanın ne kadar karmaşık bir beceri olduğunu ortaya koymaktadır. Gülensoy’a (1998, s. 50) göre yazı dili; bir milletin kültür ve edebiyat dilidir. Buna göre yazma becerisi önemli bilgi ve belgelerin kalıcılığını sağlamada diğer dil becerilerinden çok daha etkilidir. Toplumların tarihsel zaman içinde geçirdikleri tüm değişim ve dönüşümler, sonraki nesillere yazılı materyaller ile aktarılmaktadır. “Özellikle konuşma ve yazı dili arasındaki farkları açıklarken; yazı dilinin birincil işlevinin ‘durumsal’ (transactional), konuşma dilinin ise ‘etkileşimsel’ (interactional) olduğu özellikle vurgulanır.” (Yule ve Brown, 1983, s. 1-24’ten aktaran Barın, 2018: 1911). Yani yazma becerisi geçmiş, günümüz ve geleceği her yönüyle hatırlamada kalıcılığı en yüksek dil becerisidir.

Yazma becerisi, birçok bileşeni içerisinde barındırması sebebiyle gerek ana dili olarak gerekse yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerin kazanmakta çeşitli zorluklarla karşılaştığı bir beceri olarak görülmektedir. “Dil öğrenenlerin bir konuyu yazılı anlatım kurallarına uygun bir biçimde anlatmaları istendiğinde; yazmaktan çekinmekte, kendilerini etkili ve doğru bir şekilde ifade edememekte, motivasyon kaybı yaşamaktadırlar.” (Hamaratlı, 2015). “Bu kapsamda geleneksel yazma etkinlikleri yanında özellikle teknolojinin günümüzde geldiği aşama çerçevesinde geliştirilen Web 2.0 araçlarının kullanımı da önem kazanmaktadır.” (Baş ve Turhan, 2017, s. 1233). Bu araçlar ile düzenlenen öğretim ortamları yazma çalışmalarına yeni bir boyut kazandıracak, alternatif yazma etkinlikleri ile öğrencilerin yazma becerisine olan ilgi ve motivasyonlarını artıracaktır.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisinin geliştirilmesinde dil öğreticilerine de büyük sorumluluk düşmektedir. Öğrencilere yazma becerisi kazandırılırken ders kitaplarında yer alan üretilmiş metinlerin yanında öğrencilerin günlük hayatta her an karşılaşabilecekleri otantik metinleri sınıf ortamında ders materyali olarak kullanmak önemlidir. “İletişimsel yaklaşımda yapılan yazma çalışmalarında öğrencilerin istek ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulur. Alıştırılmalar, yazma süreci boyunca öğrenci odaklıdır ve öğrencilerin

motivasyonunu arttırmalıdır. Bu yaklaşımda seçilecek materyaller, özgün nitelikte olmalıdır.” (Baş ve Turhan, 2017, s. 1234). Bu anlamda öğretmenler materyal olarak sınıf ortamında öğrencilerden şiir yazmalarını, dil seviyelerine uygun olarak çeşitli blog yazıları oluşturmalarını, gündemle ilgili bir Tweet dizisi yazmalarını, bir yemeğin tarifini yazmalarını, konuya uygun olarak duvar yazıları yazmalarını, çeşitli kurumlara istek bildiren e-posta yazmalarını, seçilen kısa filmle ilgili bir tanıtım yazısı yazmalarını, bir organizasyon için (düğün, nişan, doğum günü vb.) davetiye oluşturmalarını, seçilen bir ürünün kullanım kılavuzunu düzenlemelerini isteyebilir. Böylelikle öğrenci, dış dünyada karşılaşabileceği bütün yazılı materyalleri kendisi önceden sınıf ortamında hazırlamış olur. Öğretici tarafından dil seviyelerine uygun olarak yerinde verilen yönlendirmelerle üretilmiş metinler yerine kendi yazılarını oluşturmaları bu beceriyi geliştirmelerine önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerileri, uygun yöntem ve tekniklerle desteklendikleri takdirde hem ana dilinde hem de yabancı dilde öğretiminin etkin bir biçimde gerçekleştirildiği savunulabilir. Ayrıca dil öğretiminde bu dört temel dil becerisinin tek tek değil süreç boyunca bütünleşik olarak kullanımı, öğretimi daha anlamlı ve kalıcı bir hâle getirmektedir. Güzel ve Barın’ın (2013) da belirttiği gibi dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileri, öğretimin ilk aşamasından itibaren birlikte kazandırılmalıdır. Önce konuşsunlar daha sonra yazmaya alışsınlar vb. düşüncelerle dil eğitimi yapılmamalıdır. Çünkü iletişimin yapı taşı olan dilin kullanımını sırasında bu dört temel beceriye her zaman bir arada ihtiyaç duyulmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, ölçme aracı, ölçme aracının geliştirilme süreci, pilot çalışma, verilerin analizi ve istatistiksel analiz aşamaları yer almaktadır.

2.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik geliştirilen nicel bir araştırmadır. “Nicel yöntem; pozitivist düşünce ile ortaya çıkan, sübjektiflikten uzak, nesnel, neden-sonuç ilişkilerini açıklayan ve örneklemden evrene genellenebilir bilgi elde etmeyi sağlayan bir araştırma yaklaşımıdır.” (Altıparmak ve Nakiboğlu, 2005, s. 355). Nicel çalışmaların amacı; herhangi bir olguyu deney, gözlem, test vb. yöntemlerle istatistiksel olarak ifade etmektir. Ayrıca çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. “Nicel araştırma yöntemlerinin bir kolu olan tarama modeli, var olan bir durumu olduğu gibi açıklayan model olarak tanımlanmaktadır.” (Bahtiyar ve Can, 2017).

2.2. EVREN VE ÖRNEKLEM

Bu çalışmanın evrenini, İstanbul’da yabancı dil olarak Türkçe öğreten öğretmenler oluşturmaktadır. Karasar’a (2011) göre tarama modelinde çok sayıda kişiden oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir karar verebilmek için evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde tarama yapılmaktadır. Bu çalışmada tüm evrene ulaşılması zor olacağından örneklem üzerinde bir çalışma yapılmıştır.

“Örneklem büyüklüğü araştırmanın güvenilir bir şekilde değerlendirilmesini sağlamalı ve ölçme aracındaki soru sayısının 5 katı kadar katılımcıya ulaşılmalıdır.” (Büyükoztürk, 2002). “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” 17 maddeden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini; İstanbul’da üniversitelerde yabancı dil olarak Türkçe öğretenler oluşturmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabilir örneklem seçme yöntemine göre 154’ü kadın, 51’i

erkek olmak üzere toplamda 205 öğreticiye ulaşılmıştır. Buna göre örneklem büyüklüğü yeterlidir. Örneklem olarak seçilen öğretmenlerin demografik bilgileri aşağıdaki gibidir:

Tablo 3.1: Örneklemenin demografik özelliklerine ilişkin grafik

<i>Değişkenler</i>	<i>Gruplar</i>	<i>n</i>	<i>%</i>
Cinsiyet	Kadın	154	75,1
	Erkek	51	24,9
Yaş	18-24	15	7,3
	25-34	136	66,3
	35-44	53	25,9
	45-65	1	0,5
Hizmet Yılı	0-5 yıl	115	56,1
	5-10 yıl	70	34,1
	10-15 yıl	18	08,8
	15 yıl +	2	1,0

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaşları büyük çoğunlukla 25-34 yaş aralığında değişmektedir. Çalışmaya katılan 115 öğretici, 0-5 yıl arasında öğretim yapmakta iken bu rakamı 70 öğretici ile 5-10 yıl arasında öğretim yapan öğretmenler takip etmektedir.

2.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Ölçek maddeleri; yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin görüşleri, Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni ve Türkiye Maarif Vakfı Öğretim Programı baz alınarak oluşturulmuştur. Bu programlar incelenmiş ve Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılabilecek otantik metinler belirlenmiştir. Bu otantik metinler dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin öğrencilere kazandırılmasına yönelik olarak sınıflandırılmıştır.

Araştırmacı tarafından geliştirilen, öğreticilere yönelik Ek A’da yer alan “Kişisel Bilgi Formu”nun da içinde yer aldığı “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” başlıklı ölçek, 18-64 yaş arasındaki 205 öğreticiye uygulanmıştır.

Verilerin toplanabilmesi için online form oluşturulmuş, çeşitli uygulamalar (e-posta, WhatsApp, Telegram, Twitter, Instagram vb.) aracılığıyla öğreticilere ulaştırılması sağlanmıştır. Oluşturulan online form ile Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten toplamda 205 katılımcıya ulaşılmıştır.

2.4. ÖLÇME ARACININ GELİŞTİRİLMESİ

Ölçekler; araştırmaya konu olan birtakım özelliklerin sınıflanmasını ve sıralanması sağlayan, doğrudan gözlemlenemeyen durumları dolaylı olarak açıklayan ölçme araçlarıdır. Karakoç ve Dönmez’e (2015, s. 40) göre ölçekler, ölçme sürecini kolaylaştırmanın yanında, ulaşılan sonuçların niteliğinin de belirlenmesinde aktif rol oynar. Duyarlı ölçüm araçlarıyla yapılan ölçümlerin bilimsel gelişmenin en önemli adımlarından biri olduğu görüşü hâkimdir. Bu nedenle bir ölçme aracı geliştirilirken uyulması gereken bazı kurallar vardır. Bunlardan ilki, detaylı bir literatür taramasının yapılmasıdır. Ölçek maddelerinin doğru bir şekilde oluşturulması için alanda konuyla ilgili yapılmış olan çalışmalara vâkıf olmak gerekir. Yapılan bir ölçme aracını tekrar etmemek adına geliştirilecek olan ölçeğin önceden yapılmamış olmasına da özen gösterilmelidir. Ölçülmek istenen kavram belirlendiyse sonrasında bu kavram alanına giren madde havuzu oluşturulmalıdır. “Madde hazırlanması sürecinde, madde yazarı bir yandan aklında bir yerde sürekli ölçülecek değişkenin içeriğini ve maddenin uyardığı tek şeyin ilgili değişken olduğunu düşünmeli; öte yandan potansiyel yanıtlayıcılarla empati kurarak -ben şöyle birisi olsaydım, nasıl cevap verirdim- diye kendine sormalıdır.” (Erkuş, 2007, s. 18). Madde havuzu oluşturulduktan sonra yazılan maddelerin, ölçülecek özelliğe uygun olup olmadığını değerlendirmek üzere uzman görüşüne başvurulmalıdır. “Uzman Görüşü Formu” aracılığıyla gerçekteşirilen bu aşamada gelen eleştirilere göre maddeler kalmalı, geliştirilmeli ya da değerştirilmelidir. Erkuş’a (2007) göre oluşturulan bu form ile örneklem üzerinde

ön deneme yapılır. Elde edilen sonuçlardan sonra nihai form hazırlanır ve büyük örnekleme uygulanır.

2.4.1. Madde Havuzu Oluşturma

Madde havuzu oluşturulurken ölçekte yer alabilecek maddeler bir araya getirilmiştir. Bunun için öncelikle literatür taraması yapılmıştır. “Literatür taraması; daha önce üzerine araştırma yapılmamış, ihtiyaç duyulan ve özgün bir araştırma konusunun belirlenmesi, konu hakkında önceden yapılan analizlerin ve gelişmelerin, temel kavram ve düşüncelerin öğrenilmesi, araştırmanın yapılma nedenini belirterek araştırma soruları ve maddelerin oluşturulması, araştırma için uygun yöntem/tekniklerin belirlenmesi ve sonuçların bilime sağladığı katkıların tartışılması gibi amaçlarla gerçekleştirilmektedir.” (Arı ve Kaya, 2014, s. 74).

Bu çalışma gerçekleştirilirken yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerin otantik metin kullanımlarını belirlemeye dair herhangi bir ölçek geliştirilmediği sonucuna ulaşılmıştır. Buradan hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımıyla ilgili yapılan diğer çalışmalar incelenmiş, ölçek maddeleri oluşturulurken hangi metinlerin otantik metin olarak kabul edilip edilmediği üzerinde durulmuştur. Ayrıca Avrupa Dilleri Ortak Başvuru Metni (ADOBM) ve Türkiye Maarif Vakfı'nın hazırladığı Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı'nda yer alan kazanımlardan yola çıkılarak otantik metinler belirlenmiştir. Alanyazın taramasının ardından yabancı dil olarak Türkçe öğretene ve bu alanda çalışmalar yapan Türkçe eğitimi uzmanları ile görüşülerek otantik metin kullanımıyla ilgili 50 madde ile madde havuzu oluşturulmuştur. Hem dört temel dil becerisi ile ilgili hem de dil seviyeleri ile ilgili birçok bileşeni içerisinde barındıran bu maddeler, öğreticilerin derslerinde hangi seviyelerde hangi dil becerilerine yönelik olarak hangi otantik metinlere yer verdikleriyle ilgili durumlarını tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu 50 maddelik madde havuzundan 45 madde seçilerek uzman görüşüne sunulmuştur.

2.4.2. Uzman Görüşü Alma

Ölçeğin, kapsam geçerliğine uygun olması için hazırlanan maddeler uzman görüşüne sunulmalıdır. Bu kapsamda “Maddeleri kontrol ederken maddelerin

ölçülmek istenen yapıyı ölçüp ölçmediğine, bilimsel açıdan uygun olup olmadığına, dil bilgisi ve yazım yanlışlarının varlığına, cevaplayıcıların gelişimsel özelliklerine uygun olup olmadığına dikkat edilmelidir.” (Atılğan, 2016, s. 318). Bu anlamda yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin otantik metin kullanımlarını ölçmeyi amaçlayan ölçek maddeleri bu alanda çalışmalar yapan 1 doçent, 2 doktor ve 2 yüksek lisans öğrencisinin uzman görüşüne sunulmuştur. Bunun için Word dosyasında tüm maddelerin yer aldığı bir tablo oluşturulmuş, her bir madde için “uygundur, uygun değildir ve öneriler” başlıklarının doldurulması istenmiştir. Araştırma kapsamında kullanılan “Uzman Görüşü Formu” Ek B’de yer almaktadır. Ölçek maddeleriyle ilgili verilen geri dönüşlerden bazıları şu şekildedir:

“Tüm becerilerin tek bir maddede toplanması yerine her dil becerisi için ayrı maddeler oluşturulabilir.” (Uzman Görüşü 1)

“Dinleme/İzleme tablosu altında 'materyal' ifadesi yerine 'işitsel medya içeriği' ifadesi tercih edilebilir.” (Uzman Görüşü 2)

“Bu madde yerine temel, orta ve ileri için ayrı maddeler oluşturulabilir. Böylece en çok hangi düzeyde tercih edildiği öğrenilebilir.” (Uzman Görüşü 3)

“Cümlelerin sonu 'dinletirim/izletirim' diye bitirilebilir.” (Uzman Görüşü 3)

“Anonsları havaalanı anonsları olarak sınırlandırmalı mıyız? Daha genel bir ifade ile otobüs terminali, tren garı gibi yerleri de bu ifadeye dâhil edebilir miyiz?” (Uzman Görüşü 1)

“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gönderilmiş/kaydedilmiş Whatsapp sesli mesajlarından yararlanırım.” ifadesi kişisel verileri koruma kanununa aykırı olabilir. (Uzman Görüşü 1)

“Tezahürat ve marşlar sınıf ortamında kullanılmaya uygun olmayabilir.” (Uzman Görüşü 1)

Çalışma kapsamında uzman görüşü olarak verilen geri bildirimler doğrultusunda madde havuzundaki maddeler tekrar gözden geçirilmiştir. Uzman görüşlerinin ardından madde havuzundaki ilgili maddeler düzenlenerek “Türkçeyi Yabancı Dil

Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinde yer alması gereken maddelere karar verilmiştir. “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinin oluşturulan bu ilk hâlinin ardından pilot çalışma aşamasına geçilmiştir.

2.4.3. Pilot Çalışma

Uzman görüşünün ardından ölçeği mikro düzeyde bir örneklem grubuna uygulayarak pilot çalışmaya geçilmiştir. Pilot çalışmada örneklem sayısı için Şeker ve Gençdoğan (2014, s. 4-5) tarafından çalışma grubunu temsil eden 30 ile 50 arasında katılımcı yanıtının geçerli sayıldığı belirtilmiştir. Pilot çalışma için hazırlanan ölçek, mail ve çeşitli sosyal medya araçları aracılığıyla yabancı dil olarak Türkçe öğreticilerine gönderilmiştir. 18’i lisans 34’ü yüksek lisans ve 6’sı doktora eğitimi görmüş/görmekte olup Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten toplamda 58 öğreticinin yanıtları ile pilot çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bu 58 öğreticinin yanıtları doğrultusunda ölçme aracının güvenilirliğinin saptanması için öncelikle Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Bunun sonucunda iç tutarlılık katsayısının “.94” olduğu görülmüştür. Ardından pilot çalışmada faktör analizinin gerçekleştirilebilir olduğunun belirtilmesi amacıyla KMO değeri incelenmiştir. Bu değer ise “.51” olarak ölçülmüş ve maddelerin 5 faktör altında toplandığı görülmüştür. Hem uzman görüşü hem de katılımcıların verdiği yanıtlardan yola çıkılarak maddelerin anlaşılabilirliği ile ilgili düzenlemeler yapılmış ölçek maddeleri 45 maddeden 28 maddeye düşürülmüştür.

2.4.4. İkinci Uygulama

Pilot uygulamanın istatistiksel analizinden sonra düzenlenip 28 maddeye düşürülen ölçek, yanıtlanması için tekrar katılımcılara gönderilmiştir. Yanıtlar, Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programı yardımıyla analiz edilmiş ve bazı maddeler ölçekten çıkarılmıştır. “Birden çok faktörde yüksek sayı değeri veren madde ‘binişik madde’ olarak adlandırılmaktadır. Binişik maddeler ölçekten çıkarılabilir.” (Büyüköztürk, 2012). Maddelerin boyutlar arasında aldığı en yüksek faktör yükünün arasındaki farkın en az 0.10 olması beklenir. Çıkarılan maddelerin faktör yükleri oransal olarak birbirlerine yakın bir biçimde diğer

boyutlara da dağılmıştır. (**M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere market broşürleri okuturum.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere restoran menüleri okuturum.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere gazete haberleri okuturum.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere sosyal medya mesajları okuturum.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere form doldurturum/yazdırırım.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere blog sayfası için metin yazdırırım*). Bu maddeler, faktör yüklerinin tüm boyutlara çok yakın bir biçimde dağılması sebebiyle ölçekten çıkarılmıştır. Bazı maddeler ise istenilen boyutta olmadığı için ölçekten çıkarılmıştır. (**M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere film izletirim.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere şarkı dinletirim.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere televizyon programı izletirim.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere video izletirim.* **M:** *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri sessiz sinema oynatarak konuştururum.*). 28 maddelik ölçek, yukarıda yer alan sebepler nedeniyle yapılan analizler sonucunda nihai olarak 17 maddeye düşürülmüştür. Bu 17 madde ise “Beceri ve Düzey Kapsamında Otantik Metin Kullanımı”, “Anlama Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” ve “Anlatma Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” başlıklı 3 faktör altında toplanmıştır. “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” EK C’de yer almaktadır.

2.5. GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ANALİZİ

Çalışmada, geliştirilen “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinde kesin olarak yer alması gereken maddelerin belirlenmesi için istatistiksel paket programı aracılığıyla (SPSS) madde-toplam korelasyon analizi yapılmıştır. KMO ve Bartlett küresellik testlerinin sonuçlarına bakılmış ve faktör analizi yapılmaya elverişli olduğu görülmüştür. Bunun üzerine açımlayıcı faktör analizi yapılmasına karar verilmiştir. Ölçekte yer alan maddeler 3 faktör altında toplanmıştır. “Principal Components” analizi “varimax” döndürme yöntemiyle birlikte uygulanmış ve maddelerin faktör yükleri belirlenmiştir. Sonrasında güvenilirlik analizine geçilmiş ve iç tutarlılığın belirlenmesi amacıyla Cronbach’s Alpha kat sayısı baz alınmıştır. Bununla birlikte yine iç tutarlılığın tespit edilmesi

amacıyla eş değer yarılar yöntemi kullanılmıştır. Burada yer alan maddeler karışık bir biçimde iki eş parçaya bölünmüş ve bu iki eş parça arasındaki tutarlık ilişkisi incelenmiştir.

2.6. VERİ TOPLAMA ARACININ PUANLANMASI

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeği, 5’li likert tipi formatında hazırlanmıştır. “Likert tipi ölçekler, araştırılan konu hakkında tutum veya görüş içeren bir ifade ve bu ifadeye katılım düzeyini belirten seçenekler içerir.” (Turan, Şimşek ve Aslan, 2015, s. 188). Hazırlanan bu ölçekte maddelere ilişkin derecelendirme puanları ise; *Kesinlikle Katılıyorum (5 puan)*, *Katılıyorum (4 puan)*, *Kararsızım (3 puan)*, *Katılmıyorum (2 puan)*, *Kesinlikle Katılmıyorum (1 puan)* şeklinde kodlanmıştır. Ölçekte 17 madde olduğu göz önünde bulundurulduğunda 17x5:85, 17x4:68, 17x3:51, 17x2:34 ve 17x1:17 puanları arasında düzeyler belirlenmiştir.

Öğreticilerin otantik metinlerden yararlanma düzeylerindeki puan aralıkları ise şu şekildedir: Tüm maddelerin işaretlenmesinin zorunlu olduğu bu ölçekte;

- 85-68 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *çok iyi*,
- 67-51 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *iyi*,
- 50-34 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *düşük*,
- 33-17 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi ise *çok düşük* olarak belirtilmiştir. Bu oranlara göre geliştirilen bu ölçekten alınabilecek en yüksek puan 85, en düşük puan ise 17’dir.

2.7. ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ

Yapılan çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlıklı 2. bölümünde belirtilen eylemlerden de hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin” geliştirilme aşamasında elde edilen geçerlik, güvenirlik ve diğer alt amaçlara yönelik bulgulara yer verilmiştir.

3.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİĞİNE YÖNELİK BULGULAR

Bu çalışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenlerin, otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik yürütülen nicel bir araştırmadır. “Nicel yöntem sayısal verilerin yer aldığı araştırmalar için kullanılan bir yöntem bilim yaklaşımıdır.” (Alkan, Şimşek, Erbil, 2019). Tarama modeline uygun olarak geliştirilen çalışmada; öğretmenlerin dil seviyelerinde otantik metin kullanıp kullanmadıkları ve dört temel dil becerisini kazandırırken hangi metinleri tercih ettikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Dil seviyeleri ve beceriler kapsamında oluşturulan maddeler öğretmenlerin, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

3.1.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Madde-Toplam Korelasyonları

Bir ölçme aracını oluşturan her bir yargıya “madde” adı verilmektedir. Madde, ölçme sürecinde her farklı soru için kullanılan bir terimdir. Maddeler hazırlanırken birtakım kıstaslar göz önünde bulundurulmalı, ölçülmek istenen özellik net olarak belirtilmelidir. Madde analizi ise katılımcıların ölçme aracındaki yargılara verdikleri tepkileri ölçerek, maddeler ile ilgili değerlendirmede bulunmaya yarayan bir süreçtir.

“Korelasyon değerinin en az .30’dan yüksek olması orta düzey, .60’tan büyük olması ise yüksek düzey ilişkiye sahip olduğunu ifade etmektedir. Bu nedenle faktör yükünün en az .30 olması gerekmektedir.” (Kline, 1993). Büyüköztürk’e (2018) göre ise .30 korelasyon değerinden büyük değerler ölçme aracında tutulmalıdır. Ancak

maddenin, madde-toplam korelasyonu yorumlanırken .20 ile .30 korelasyon değerleri arasında yer alsa bile ölçek için önemli olduğu düşünülüyorsa kalması gerektiğini vurgulamıştır.

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği’nde” bulunan maddelerin, madde-toplam değerleri Tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1: Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin madde-toplam korelasyonu analizi sonuçları

	Madde Silindiğinde Ölçek Ortalaması	Madde Silindiğinde Oluşan Varyans Değeri	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Güvenirlik Değişimi
M_1	68,56	89,199	,795	,897
M_2	68,59	88,116	,787	,897
M_3	68,57	89,178	,784	,898
M_4	68,62	88,177	,752	,898
M_5	69,01	90,318	,448	,907
M_6	68,58	88,960	,762	,898
M_7	68,55	90,151	,638	,901
M_8	70,22	89,594	,411	,910
M_9	69,74	91,055	,380	,910
M_10	68,75	87,639	,661	,900
M_11	68,54	89,456	,737	,899
M_12	68,90	87,769	,641	,900
M_13	68,60	92,633	,570	,903
M_14	69,31	87,302	,597	,902
M_15	70,07	95,417	,276	,918
M_16	68,61	90,063	,678	,900
M_17	68,61	91,376	,570	,903

Tabloda 17 madde yer almaktadır. Aradaki maddeler yöntem bölümünde belirtilen nedenlerden dolayı ölçekte yer almamıştır. Yukarıdaki maddelerin toplam korelasyon kat sayılarına bakıldığında en yüksek ,79 ile en düşük ,27 değerleri arasında değiştiği saptanmıştır. M_1, M_2, M_3, M_4, M_6, M_7, M_9, M_10, M_11, ve M_16'nın 0,60 değerinden büyük olması yüksek düzeyde bir ilişki olduğunun göstergesidir. Kalan diğer maddelerin, M_15 (*Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde drama/rol oynatarak konuştururum.*) dışında tüm faktör yüklerinin .30 korelasyon katsayısından büyük olduğu görülmektedir. Tablodan da anlaşılacağı üzere maddeler arasındaki korelasyon, orta ve yüksek düzeydedir. M_15 ise 0,20 ile 0,30 arasında bir değer almıştır. Ancak bu maddenin ölçek için gerekli bir madde olduğu düşünülmüş ve çıkarılmaması gerektiğine karar verilmiştir.

3.1.2. Madde Ayırt Ediciliği

“Madde ayırt edicilik indeksi, bir maddenin içinde bulunduğu testle arasındaki korelasyona denir.” (Tekin, 1977). Ayırt edicilik indeksi, -1 ile +1 arasında değer almaktadır. Hasaıçebi, Terzi ve Küçük (2019, s. 226) tarafından 0.40 ve daha büyük ise çok iyi madde, 0.30-0.39 oldukça iyi ama yine de geliştirilebilir bir madde, 0.20-0.29 düzeltilmesi ve geliştirilmesi gereken bir madde, 0.19 ve daha küçük ise çok zayıf mutlaka çıkarılması gereken bir madde olarak belirtilmiştir. Buradan hareketle ölçek maddelerinin ayırt ediciliğinin değerlendirilmesi amacıyla %33'lük üst grup ve alt grup farkının sonuçları incelenmiştir. Bunun için önce maddeler büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır. Toplam veri sayısının ilk yüzde 33'ü üst grubu, son yüzde 33'ü ise alt grubu oluşturmaktadır. Toplam üst grup değerlerinden toplam alt grup değerleri çıkarılmış ve toplam kişi sayısının yarısına bölünerek maddelerin ayırt ediciliği hesaplanmıştır. Geliştirilen ölçekteki maddelerin ayırt edicilik indeksleri Tablo 4.2'deki gibidir:

Tablo 4.2: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin madde ayırt edicilik değerleri

Maddeler	Gruplar	Madde Ayırt Etme İndeksi (<i>r_{jx}</i>)
Madde1	ÜST %33	
	ALT %33	0,52

Madde2	ÜST %33	
	ALT %33	0,59
Madde3	ÜST %33	
	ALT %33	0,57
Madde4	ÜST %33	
	ALT %33	0,64
Madde5	ÜST %33	
	ALT %33	0,63
Madde6	ÜST %33	
	ALT %33	0,84
Madde7	ÜST %33	
	ALT %33	0,50
Madde8	ÜST %33	
	ALT %33	0,51
Madde9	ÜST %33	
	ALT %33	0,50
Madde10	ÜST %33	
	ALT %33	0,41
Madde11	ÜST %33	
	ALT %33	0,78
Madde12	ÜST %33	
	ALT %33	0,50
Madde13	ÜST %33	
	ALT %33	0,79
Madde14	ÜST %33	
	ALT %33	0,58
Madde15	ÜST %33	
	ALT %33	0,89

Madde16	ÜST %33	
	ALT %33	0,78
Madde17	ÜST %33	
	ALT %33	0,91

Tablo 4.2’de de belirtildiği üzere tüm maddelerin korelasyon katsayısı 0,40 korelasyon katsayısının üzerinde bir değer almaktadır. Buradan hareketle, maddelerin oldukça ayırt edici olduğu; düzey olarak ise “çok iyi madde” kategorisinde yer aldığı sonucuna ulaşılabilir.

3.1.3. Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA)

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinin yapı geçerliği, açımlayıcı faktör analizi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan kişi sayısının yeterli düzeyde olması, yapı geçerliğinin önemli ölçütlerindedir. Bu çalışmanın örneklemini ise 205 öğretici oluşturmaktadır. Veri yeterliğinin sağlandığının bir diğer tespiti ise Kaiser-Meyer-Olkin testi ve Bartlett Anlamlılık testidir. Bu testlerin sonuçları Tablo 4.3’te belirtilmiştir:

Tablo 4.3: Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Testi değerleri:

Kaiser-Meyer-Olkin.		,905
Bartlett's Test of Sphericity	χ^2	2575,329
	Df	136
	P	,000

Tablo 4.3’e göre bu çalışmada yapılan istatistiksel analiz sonucunda KMO değeri .90 olarak bulunmuştur. Örneklem sayısının geçerli olması için KMO değerinin en az .60 ve üzerinde olması gerekmektedir. “Bu değer; 50’lerde kötü, .60’larda vasat, .70’lerde orta, .80’lerde çok iyi, .90’larda ise harika olarak değerlendirilmektedir.” (Kaiser ve Rice, 1974, s. 112). Bartlett testi ise veri

matrisinin birim matris olup olmadığı, değişkenler arasındaki korelasyon değerinin yeterli bulunup bulunmadığı hakkında bilgi verir. Bununla birlikte p değeri .00 ($p<.05$) olmalıdır. Yapılan çalışmada KMO ve Bartlett Anlamlılık Testi sonuçlarının faktörleşmek için yeterli oranlarda olduğu görülmektedir.

Bu işlemin ardından ölçeğin faktör yapılarının belirlenmesine geçilmiştir. Bu değerler Tablo 4.4'te belirtilmiştir:

Tablo 4.4: Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin faktör öz değerleri, varyans ve birikimli varyans değerleri

Faktör	İlk Öz Değerler			Döndürme Sonrası Kare Yüklerinin Toplamı		
	Toplam	% Varyans	Birikimli %	Toplam	% Varyans	Birikimli %
1	8,218	48,339	48,339	5,044	29,669	29,669
2	2,125	12,498	60,836	4,322	25,422	55,091
3	1,315	7,735	68,572	2,292	13,481	68,572

Tablo 4.4'e göre "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı" ölçeğinin öz değeri 1'in üzerinde 3 faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Birinci faktör tek başına ölçeğin %48,339'unu; ikinci faktör tek başına ölçeğin %12,498'ini; üçüncü faktör ise tek başına ölçeğin %7,735'ini açıklamaktadır. Bu üç faktörün toplam ölçek varyansının %68,572'sini açıkladığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Ölçekteki birbirine benzer alt boyutlar bir araya toplanmaktadır. Her bir madde faktörleri, faktörler ise ölçeği oluşturmaktadır. Alt boyutların belirlenmesi amacıyla varimax döndürme analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçlar Tablo 4.5’te verilmiştir:

Tablo 4.5: Maddelerin faktörlere göre dağılımı ve faktör yükü değerleri

	Beceri ve Dil Düzeyi Kapsamında Otantik Metin Kullanımı	Anlatma Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı	Anlama Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı
M_1	,842		
M_6	,819		
M_3	,827		
M_4	,828		
M_2	,791		
M_5	,761		
M_7	,713		
M_16		,747	
M_17		,703	
M_13		,722	
M_10		,739	
M_11		,728	
M_12		,692	
M_9			,823
M_8			,779
M_15			,707
M_14			,533

Tabloda 4.5'te de belirtildiği üzere maddeler 3 boyut altında toplanmıştır. Bu boyutlardan birincisi “Beceri ve Dil Düzeyi Kapsamında Otantik Metin Kullanımı”, ikincisi “Anlatma Becerileri (Konuşma-Yazma) Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” ve üçüncüsü ise “Anlama Becerileri (Dinleme-Okuma) Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” şeklinde sıralanmıştır. Yapılan istatistiksel analiz sonucunda birinci boyut 7 maddeden (1, 6, 3, 4, 2, 5, 7); ikinci boyut 6 maddeden (16, 17, 13, 10, 11, 12) ve üçüncü boyut 4 maddeden (9, 8, 15, 14) oluşmaktadır.

Ölçeğe nihai şekli verildiğinde birinci boyut ,842 ile ,713 aralığında değişkenlik gösteren 7 maddeden (1, 6, 3, 4, 2, 5, 7) oluşmaktadır. Bu maddeler, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dört temel dil beceresinde ve her dil düzeyinde otantik metin kullanımını ölçen ifadelerden oluşmaktadır. Bu bağlamda bu boyuta “Beceri ve Dil Düzeyi Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” adı verilmiştir.

İkinci boyut ,747 ile ,692 aralığında değişkenlik gösteren 6 maddeden (16, 17, 13, 10, 11, 12) oluşmaktadır. Burada konuşma ve yazma becerilerini kazandırırken otantik metinlerden yararlanmayla ilgili ölçek maddelerine yer verildiğinden “Anlatma Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” adı verilmiştir.

Üçüncü boyut ise ,823 ile ,533 aralığında değişkenlik gösteren 4 maddeden (9, 8, 15, 14) oluşmaktadır. Burada da dinleme ve okuma becerisini geliştirmek için kullanılacak otantik metinlerle ilgili maddelere yer verildiğinden “Anlama Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı” başlığı verilmiştir.

Toplamda 17 madde içeren “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeği oluşturulmuştur. 17 madde ile faktör analizi gerçekleştirildiğinde KMO değeri .70'in ve Bartlett testi .00 ($p < .05$) üzerinde olduğundan istenen değerler arasındadır.

3.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIMI ÖLÇEĞİNİN GÜVENİRLİĞİNE YÖNELİK BULGULAR

3.2.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Cronbach Alfa Değerleri

Bir ölçek oluşturulduğunda bu ölçekte yer alacak olan maddelerin, iç tutarlılığa sahip olmaları beklenir. Yazılan maddeler aynı şeyi ölçmeli ve birbirleriyle ilişkili olmalıdır. Buna yönelik olarak iç tutarlılığı değerlendirmek amacıyla kullanılan en önemli katsayılardan biri, Cronbach Alfa katsayısıdır. “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinin Cronbach Alfa değerleri Tablo 4.6’da belirtilmiştir:

Tablo 4.6: Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin iç tutarlılık kat sayısı

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
,914	,922	17

Tablo 4.6’da belirtildiği üzere “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinin iç tutarlılık kat sayısı 0,91 olarak ölçülmüştür. “Cronbach alfa güvenilirlik analizi, likert tipli ölçeklerde kullanılması uygun görülen bir iç tutarlılık analizidir.” (Ercan ve Kan, 2004, s. 213). Cronbach Alfa kat sayısı yüksek olan bir ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarlı olduğu yorumu yapılabilir. Bir ölçekteki maddelerin, iç tutarlılık kat sayısı 0,70’ten büyük ise ölçeğin güvenilir olduğu anlaşılmaktadır. Buradan hareketle geliştirilen bu ölçeğin güvenilir ve maddelerin birbirleriyle tutarlı olduğu sonucuna ulaşılabilir.

3.2.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğindeki Faktörlerin Güvenirlik Katsayıları

Güvenirlik analizi için iç tutarlık katsayısı hesaplanmaktadır. Genellikle Cronbach Alpha yöntemi kullanılmakta olup (-1) ile (+1) arasında çıkan korelasyon katsayısı 1'e yaklaştıkça güvenilirlik artmaktadır. Cronbach Alpha katsayısı değer aralıkları şu şekildedir:

- ,00<alfa<,40 arası güvenilir değil
- ,40<alfa<,60 arası güvenilirlik düşük
- ,60<alfa<,80 arası oldukça güvenilir
- ,80<alfa<1.00 arası yüksek derecede güvenilirdir. (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2016).

Buna göre Tablo 4.7'de Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinde yer alan 3 faktörün güvenilirlik katsayıları yer almaktadır:

Tablo 4.7: Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımı ölçeği faktörlerinin güvenilirlik katsayıları

Faktör	Alpha
1. Faktör	,93
2. Faktör	,77
3. Faktör	,63

Tablo 4.7'de de belirtildiği üzere beceri ve dil düzeyinde otantik metin kullanımı ile ilgili maddelerden oluşan birinci faktörün güvenilirlik katsayısı **,93**; anlatma becerileri kapsamında otantik metin kullanımı ile ilgili maddelerden oluşan ikinci faktörün güvenilirlik katsayısı **,77** ve anlama becerileri kapsamında otantik metin kullanımı ile ilgili maddelerden oluşan üçüncü faktörün güvenilirlik katsayısı ise **,63** olarak ölçülmüştür. Bu değerlerin hepsi **,60** korelasyon katsayısından büyük olduğundan ölçekteki tüm faktörlerin oldukça güvenilir bulunduğu yorumu yapılabilir.

3.2.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Eş Değer Yarılar Yöntemine Ait Değerleri

Geliştirilen ölçeğin güvenilir olup olmadığının belirlenmesinin diğer bir yolu olarak ise eş değer yarılar yöntemi uygulanmıştır. Bu yöntemde veriler ikiye bölünerek aralarındaki kat sayı hesaplanır. “Öncelikle iki yarıya bölme işlemi madde sayısının ilk yarısı veya son yarısı olarak yapılabileceği gibi tek maddeler ve çift maddeler olarak da yapılabilir. Hatta bölme işlemi tesadüfi olarak çekilmek suretiyle de oluşturulabilir.” (Baykul, 2015, s. 166).

“Formülde yer alan rab a ve b yarılarının arasındaki korelasyonu temsil etmekte rxx ise Spearman-Brown düzeltmesiyle güvenilirlik katsayısını gösterir. $r_{xx} = 2rab / (1+rab)$. Bu formül yardımıyla bulunan iki yarı güvenilirlik katsayısı 1’e yakın bulunduğu ölçek sonuçları güvenilirdir.” (Field, 2009, s. 674). “Test yarıya bölünüp, iki yarı form oluşturulduktan sonra, her cevaplayıcının iki yarı formdan aldığı puanlar arasındaki korelasyon hesaplanır. Bu katsayı, yarı testin güvenilirlik katsayısıdır.” (Crocker ve Algina, 1986’dan aktaran Soğuksu ve Alıcı, 2015, s. 239). Testin tamamına yönelik güvenilirlik katsayısı, Spearman Brown formülü ile hesaplanmaktadır. Tablo 4.8’de geliştirilen ölçeğe ait eş değer yarılar yönteminin sonuçları belirtilmiştir:

Tablo 4.8: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Eş Değer Yarılar Yöntemine Ait Değerleri

Cronbach's Alpha	Bölüm 1	Değer	,846
		Maddeler	9 ^a
	Bölüm 2	Değer	,799
		Maddeler	8 ^b
	Toplam Madde		17
Formlar Arasındaki Korelasyon			,874

Spearman-Brown Coefficient	Eşit Uzunluk	,933
	Eşit Olmayan Uzunluk	,933
Guttman Split-Half Coefficient		,932

- a. **İlk yarıdaki maddeler:** M_1, M_6, M_3, M_4, M_26, M_27, M_18, M_11, M_8.
- b. **İkinci yarıdaki maddeler:** M_8, M_2, M_5, M_7, M_14, M_16, M_17, M_20, M_24.

Tablo 4.8’de görüldüğü üzere geliştirilen ölçek için eş değer yarılar yönteminde birinci bölüm 9, ikinci bölüm ise 8 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler seçilirken birinci boyuttan ilk 4 madde, ikinci boyuttan ilk 3 madde ve üçüncü boyuttan ilk 3 madde birinci grubu; her üç boyutta kalan diğer maddeler ise ikinci grubu oluşturmuştur. Elde edilen sonuçlara göre birinci bölümün iç tutarlık katsayısı ,84; ikinci bölümün iç tutarlık katsayısı ,79’dur. Her iki bölümdeki değerler ,70’in üzerinde olduğundan iç tutarlık katsayısı yüksektir. Spearman-Brown yöntemine göre ölçeğin korelasyon katsayısı ,93 olarak tespit edilmiştir. Bu korelasyon 1’e oldukça yakın olduğundan iki yarı arasında güçlü bir tutarlılık olduğu dolayısıyla güvenilir bir ölçeğin geliştirildiği söylenebilir.

3.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETENLERİN OTANTİK METİN KULLANIM DÜZEYİNE YÖNELİK BULGULAR

Bu bölümde “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinin normallik testine; ölçeğin, uygulanan örneklem üzerindeki otantik metin kullanım düzeylerine, cinsiyet ve hizmet yılı değişkenlerine yönelik öğreticilerin otantik metin kullanım düzeylerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

3.3.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Normallik Testine Yönelik Bulgular

Normal dağılım; bir dizi gözlemin, bu gözlemlerin merkezi etrafında nasıl dağıldığını tanımlayan bir fonksiyondur. Akgül ve Çevik’e (2003, s. 132) göre Kolmogorov-Smirnov Uygunluk Testi ile bir dizinin normal dağılıp dağılmadığı

belirlenebilir. Ancak bu testin “örneklem büyüklüğü arttıkça gücünün azaldığı görülür.” (Kartal, 2006, s. 206). Test sonuçlarının 0,05’ten küçük çıkması veri setinin normal dağılım göstermediği anlamını taşıırken, test sonuçlarının 0,05’ten büyük çıkması veri setinin normal dağılım gösterdiği anlamını taşımaktadır.

Tablo 4.9’da “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin” normallik testi değerleri yer almaktadır:

Tablo 4.9: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin normallik testi değerleri

	Kolmogorov-Smirnov ^a		
	Statistic (p)	df	Sig.
Ortalama	,207	205	,000

4.9’da yer alan tabloya göre 205 katılımcının yanıtladığı bu ölçeğin Kolmogorov-Smirnov^a normallik testi dağılımına bakıldığında $p < .05$ ’ten küçük olduğu için normal dağılım göstermediği belirlenmiştir.

Geliştirilen “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” ile 205 öğreticinin derslerinde otantik metin kullanma düzeylerine yönelik bulgular Tablo 4.10’da verilmiştir:

Tablo 4.10: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin uygulanan örneklem üzerindeki otantik metin kullanım düzeyleri:

	N	Rang e	Mini mum	Maxi mum	Mean	Std. Deviation	Çarpıklık		Basıklık	
							Statis tic	Std. Error	Statis tic	Std. Error
Ortalama	205	4,00	1,00	5,00	4,3082	,59053	-2,640	,170	9,616	,338

Toplam	205	68,00	17,00	85,00	73,239	10,03897	-2,640	,170	9,616	,338
					0					

Tablo 4.10'a göre 17 maddenin de işaretlenmesinin zorunlu olduğu bu ölçekte; 85-68 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *çok iyi*, 67-51 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *iyi*, 50-34 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *düşük*, 33-17 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi ise *çok düşük* olarak belirtilmiştir.

En düşük 17, en yüksek 85 puan alınabilen bu ölçekte, tablo 4.10'da belirtildiği üzere katılımcıların ortalama olarak 5 üzerinden 4,30 ortalama ile 73 puan aldıkları belirlenmiştir. Katılımcılar 85-68 puanları arasında toplandıkları için bu çalışma grubunun "*otantik metin kullanma düzeyleri çok iyidir*" yorumu yapılabilir.

3.3.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Cinsiyet Değişkenine Yönelik Bulgular

"Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği", 154'ü kadın, 51'i erkek olmak üzere toplamda 205 öğreticiye uygulanmıştır. Öğreticilerin cinsiyet değişkenine yönelik otantik metin kullanma durumlarına ait bulgular, Tablo 4.11'deki gibidir:

Tablo 4.11: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin cinsiyet değişkenine yönelik değerleri

	N	ORTALAMA
KADIN	154	74,227
ERKEK	51	70,254

Tablo 4.11'e göre "Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin" uygulandığı bu örnekleme, kadın öğretmenlerin derslerinde otantik metin kullanım ortalamaları 74,22 erkek öğretmenlerin derslerinde otantik metin kullanım ortalamaları ise 70,25'tir. En yüksek ortalamanın 85 olabileceği bu

ölçekte, kadın öğretmenlerin otantik metin kullanım ortalaması erkek öğretmenlerin otantik metin kullanım ortalamasından yüksek olsa da her iki grubun da otantik metin kullanım durumları birbirine yakın sonuçlar vermektedir.

3.3.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Hizmet Yılı Değişkenine Yönelik Bulgular

Yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerinin hizmet yılı ile otantik metin kullanma durumları arasındaki ilişki Tablo 4.12’de verilmiştir:

Tablo 4.12: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin hizmet yılı değişkenine yönelik değerler

	N	ORTALAMA
0-5 yıl	115	73,78
5-10 yıl	70	72,50
10-15 yıl	18	72,66
15 yıl ve üzeri	2	73

Yapılan bu çalışmada; 0-5 yıl arasında öğretim yapan 115 öğretmenin otantik metin kullanım ortalaması 73,78; 5-10 yıl arasında öğretim yapan 70 öğretmenin derslerin otantik metin kullanım ortalaması 72,50; 10-15 yıl arasında öğretim yapan 18 öğretmenin otantik metin kullanımı 72,66; 15 yıl ve üzeri arasında öğretim yapan 2 öğretmenin ise otantik metin kullanım ortalaması 73’tür. 85-68 puanları arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *çok iyi* olarak değerlendirilen bu çalışmada, tüm hizmet yılı gruplarındaki ortalama 70’in üzerindedir. Buradan hareketle çalışmaya katılan farklı hizmet yıllarına sahip olan öğretmenlerin, otantik metinlerden yararlanma düzeyleri yüksektir.

3.3.4. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Madde Ortalamalarına Yönelik Bulgular

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı” ölçeğinde yer alan 17 maddenin öğreticilerin cevaplarına yönelik olarak belirlenen ortalamaları Tablo 4.13’teki gibidir:

Tablo 4.13: Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeğinin Madde Ortalamaları

Maddeler	ORTALAMA	N
M1) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme/izleme eğitiminde otantik metin kullanırım.	4,68	205
M2) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde orta düzeyde (B1-B2) otantik metin kullanırım.	4,65	205
M3) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma eğitiminde otantik metin kullanırım.	4,67	205
M4) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitiminde otantik metin kullanırım.	4,61	205
M5) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma eğitiminde otantik metin kullanırım.	4,22	205
M6) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel düzeyde (A1-A2) otantik metin kullanırım.	4,66	205
M7) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ileri düzeyde (C1-C2) otantik metin kullanırım.	4,69	205
M8) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere yemek tarifi yazdırırım.	3,02	205
M9) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere e-posta yazdırırım.	3,50	205
M10) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri sunum yaptırarak konuştururum.	4,49	205
M11) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri Tabu oynatarak konuştururum.	4,70	205

M12) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri drama/rol oynatarak konuştururum.	4,34	205
M13) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri röportaj yaptırarak konuştururum.	4,64	205
M14) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere podcast dinletirim.	3,93	205
M15) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere radyo tiyatroları dinletirim.	3,17	205
M16) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere karikatür okuturum.	4,63	205
M17) Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere sinema/tiyatro afişleri okuturum.	4,63	205

4.13'te yer alan tabloda, öğreticilerin puanladıkları cevaplar doğrultusunda oluşan ölçek maddelerinin ortalamaları görülmektedir. Dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma eğitiminde otantik metin kullanım ortalamalarına bakıldığında dinleme/izleme becerisinde otantik metin kullanım ortalaması 4,68; konuşma eğitiminde otantik metin kullanım ortalaması 4,22; okuma eğitiminde otantik metin kullanım ortalaması 4,67 ve yazma eğitiminde otantik metin kullanım ortalaması 4,61'dir. Buradan hareketle 5 üzerinden 4,68 ortalama ile öğreticilerin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde en fazla dinleme/izleme becerisini kazandırırken otantik metinlerden yararlandıkları görülmektedir.

Öğreticilerin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde A1-A2 düzeyinde otantik metin kullanım ortalamaları 4,66; B1-B2 düzeyinde otantik metin kullanım ortalamaları 4,65 ve C1-C2 düzeyinde otantik metin kullanım ortalamaları 4,69 olarak belirlenmiştir. Öğreticilerin, tüm dil düzeylerinde otantik metinlerden yararlandıkları ancak 4,69 ortalama ile en fazla C1-C2 düzeyinde bu metinleri öğretimde kullandıkları yorumu yapılabilir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde; dinleme becerisinde 3,93 ortalama ile podcastler, konuşma becerisinde 4,70 ortalama ile TABU oyunu, okuma becerisinde 4,63 ortalama ile sinema/tiyatro afişleri ve karikatürler, yazma

becerisinde 3,50 ortalama ile e-postalar kullanım ortalaması en yüksek otantik metinler olarak ölçekte yer almaktadır. Öğreticilerin en fazla tercih ettikleri otantik metin türü ise 4,70 ortalama ile konuşma becerisinin gelişimine katkı sağlayan TABU oyunu olarak belirlenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. TARTIŞMA

Bu bölümde bulgular kısmında paylaşılan istatistiksel analizlerin sonuçları tartışılarak yorumlanmıştır. Yukarıda da belirtildiği üzere bu çalışma; Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik olarak yapılan bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.

Ölçeğin yapı geçerliğinin belirlenmesi amacıyla açımlayıcı faktör analizinden yararlanılmıştır. Pilot çalışmada 45 madde ile oluşturulan form ikinci uygulamada uzman görüşlerinin de katkısıyla 28 maddeye düşürülmüştür. Veriler, paket program SPSS ile analiz edildikten sonra tekrar uzman görüşüne başvurulmuş, binişik maddeler çıkarılmış ve kullanışlı bir ölçek olabilmesi için nihai form hazırlanmıştır. Yapılan bu analizler doğrultusunda geliştirilen ölçeğin; 17 maddeden ve üç alt boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Varyans değerleri incelendiğinde toplam varyansın %68,572 olduğu görülmektedir. “Açıklanan varyans değerinin %50’nin üzerinde olması ölçme aracının kavramı açıklamada yeterli düzeyde olduğu anlamına gelmektedir.” (Yaşlıoğlu, 2017). Üç alt boyuttan oluşan madde yükleri ,842 ile ,533 değerleri arasında değişkenlik göstermektedir. Böylelikle madde yüklerinin ,30 korelasyon değerinin üzerinde olması ön koşulu sağlanmıştır. Geliştirilen ölçme aracının alt boyutları; Beceri ve Dil Düzeyi Kapsamında Otantik Metin Kullanımı, Anlatma Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı (konuşma, yazma) ve Anlama Becerileri Kapsamında Otantik Metin Kullanımı (dinleme, okuma) şeklinde adlandırılmıştır. Ölçeğin madde ayırt edicilik indekslerine bakıldığında tüm maddelerin 0,40 korelasyon katsayısından büyük değerler aldığı görülmektedir. Buradan hareketle tüm maddelerin “çok iyi” madde kategorisinde yer aldığı ve düzeltme ihtiyacının bulunmadığı yorumu yapılabilir.

Geliştirilen ölçeklerde bulunması gereken en önemli özelliklerden biri güvenilir bir ölçme aracı olmasının sağlanmasıdır. Ural ve Kılıç’a (2006) göre ölçme araçlarının güvenilir olarak kabul edilebilmesi için “ α ” değerinin .70 ve üstü olması

gerekmektedir. Cronbach alfa kat sayısı likert tipli ölçeklerde sıklıkla kullanılmaktadır. Bu kat sayı aşağıdaki değer aralıklarındaki gibi ifade edilmektedir:

“ $0 < R^2 < 0.40$ ise madde güvenilir değil, $0.40 < R^2 < 0.60$ ise madde düşük güvenilirlikte, $0.60 < R^2 < 0.80$ ise madde oldukça güvenilir, $0.80 < R^2 < 1.00$ ise madde yüksek güvenilirliktedir.” (Uzunsakal ve Yıldız, 2018, s. 19). Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin de genel iç tutarlılık kat sayısı ,91 olarak ölçülmüştür. Oluşan bu değer, geliştirilen ölçeğin güvenilir bir ölçme aracı olduğunun göstergesidir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin güvenilirliğinin hesaplanması için bir başka yöntem olarak eş değer yarılar yöntemi kullanılmıştır. Testi yarılama (eşdeğer yarılar) yöntemi, testin iki eş (paralel) formundan elde edilen puanlar arasındaki korelasyona bakarak testin tümü için güvenilirlik tahmini yapılmasını amaçlar. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımı ölçeğinin eş değer yarılar yöntemine göre analizi yapılırken ilk bölüm 9, ikinci bölüm 8 maddeden oluşturulmuştur. İlk yarı oluşturulurken birinci boyuttan dörder, ikinci ve üçüncü boyuttan üçer maddeye; ikinci yarı oluşturulurken ise boyutlarda kalan diğer maddelere yer verilmiştir. Yapılan analiz sonucunda ilk yarının iç tutarlık katsayısı ,846; ikinci yarının iç tutarlık katsayısı ,799 olarak ölçülmüştür. Her iki yarının da iç tutarlık katsayısı yüksektir. Bu iki yarı arasındaki korelasyon katsayısı ise ,874 olarak ölçülmüştür. 17 madde 9+8 olarak ayrıldığından Superman-Brown eşit olmayan uzunluk baz alındığında 0,70’ten büyük olarak ,933 katsayısı bulunmuştur. Buna yönelik olarak eş değer yarılar yöntemine göre test içindeki maddelerin oldukça yüksek bir güvenilirliğe ve iç tutarlığa sahip olduğu yorumu yapılabilir.

Geliştirilen 5’li likert tipi ölçekte; Kesinlikle Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum ve Kesinlikle Katılmıyorum kategorileri 5,4,3,2,1 şeklinde puanlandırılmıştır. Bütün maddelerin yanıtlanmasının zorunlu olduğu ölçekten en düşük 17, en yüksek 85 puan alınabilir. Toplam madde sayısı ile her bir kategorideki puanlar çarpıldığı zaman oluşan değer aralıkları şu şekildedir: 85-68 arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *çok iyi*, 67-51 arasında otantik

metinlerden yararlanma düzeyi *iyi*, 50-34 arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi *düşük*, 33-17 arasında otantik metinlerden yararlanma düzeyi ise *çok düşük* şeklinde tanımlanmıştır. Yapılan ölçümler sonucunda 205 öğreticinin Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerden yararlanma düzey puanlarının 73 olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu puan 85-68 değerleri arasında yer aldığı için *çok iyi* kategorisinde değerlendirilmektedir. Bu sonuca göre çalışma grubunun büyük bir bölümü, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerden yararlanmaktadır.

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin cinsiyet değişkenine yönelik bulgularına bakıldığında kadın öğreticilerin otantik metin kullanım ortalamasının 74,22; erkek öğreticilerin otantik metin kullanım ortalamasının ise 70,25 olduğu saptanmıştır. Buradan hareketle kadın öğreticilerin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerden daha fazla yararlandıkları söylenebilir de her iki grubun da otantik metin kullanım ortalaması *çok iyi* düzeydedir.

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin hizmet yılı değişkenine yönelik bulguları incelenmiştir. 0-5, 5-10, 10-15, 15 ve üzeri yılları arasında öğretim yapan öğreticilerin, otantik metin kullanım ortalamalarına bakıldığında en yüksek değer 73,78 ortalama ile 0-5 yılları arasında öğretim yapan öğreticilere aittir. Ancak diğer hizmet yılları arasında öğretim yapan öğreticilerin de otantik metinlerden yararlanma ortalamaları 70’in üzerindedir. Buradan hareketle bu araştırmada yer alan hem mesleğe yeni başlayan öğreticilerin hem de meslekte belirli bir yılı devirmiş olan öğreticilerin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metinlerden yararlandıkları söylenebilir. Çelik’e (2018) göre de dil öğretiminde otantik metinler aracılığıyla, öğrencilerin gerçek/doğal yaşamda başvuracakları ya da tanıklık edecekleri dil becerilerine (okuma, yazma, konuşma, dinleme) dayalı etkinliklerin kazandırılmasında onlara daha anlaşılabilir, motivasyonlarını güçlendirici, kaygılarını en aza indirmeyi hedefleyen, iletişimi esas alan ve öğrenen özerkliğine dayalı bir öğrenme ortamı yaratılmış olur. Buradan hareketle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, öğreticilerin otantik metinler

aracılığıyla bir öğretim yapmaları tüm süreçte öğrenci için olumlu sonuçlara yol açmaktadır.

“Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nde yer alan maddelerin ortalamaları incelenmiştir. Tüm dil düzeylerinde ve dört temel dil becerisini kazandırırken otantik metinlerden yararlanmayla ilgili olan maddelerin ortalaması, 5 üzerinden 4 ve üzeri ortalamaya sahiptir. Öğreticilerin 4,68 ortalamayla en fazla dinleme/izleme eğitiminde; 4,69 ortalamayla ise en fazla C1-C2 düzeyinde otantik metinlerden yararlandıkları görülmektedir. Cömert’e (2022, s.19) göre otantik dokümanlardan olan şarkılar; kullanıma uygun, zengin, ulaşılması kolay ve yabancı dil öğrenenlerin dikkatini çeken kaynaklar olarak değerlendirilmektedir. Bu otantik metinler eğlenceli, rahatlatıcı ve samimi bir sınıf ortamı yarattıkları gibi kullanılan ölçü, tekrar, kafiye, redif, ritim gibi unsurlar da öğrencilerin kelime ve yapıları hatırlamalarını kolaylaştırır. Geliştirilen “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nde de öğretmenlerin dinleme/izleme eğitiminde otantik metinlerden daha çok yararlandıkları görülmektedir.

Dört temel dil becerisini kazandırırken kullanılan otantik metinlerden oluşturulan maddelerden en yüksek ortalamaya sahip olan madde, 4,70 ortalama ile konuşma becerisinin gelişimine katkı sağlayan “*Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri TABU oynatarak konuştururum.*” maddesidir. Buradan hareketle öğretmenlerin, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin olarak içerisinde tüm dil becerilerini bütünleşik bir biçimde barındırabilecek olan TABU oyunundan oldukça yararlandıkları söylenebilir. Çelik’e (2019, s. 34) göre konuşma becerisi, öğrenilen yabancı dilde doğrudan karşılıklı olarak iletişim kurmayı sağlamasından dolayı diğer becerilere göre günlük yaşamda daha çok ön plana çıkan bir beceridir. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretmenlerin konuşma becerisini geliştirmek için otantik metinlerden yararlanmaları önemli görülmektedir.

Ölçekte yer alan diğer maddelere oranla öğretmenlerin daha az tercih ettikleri madde ise 3,17 ortalama ile “*Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere radyo tiyatroları dinletirim.*” maddesidir. Gelişen teknoloji ile birlikte öğretmenlerin

de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde farklı elektronik araçlara yönelmeleri, bu maddeyi daha az tercih etmelerinin sebeplerinden biri olabilir.

Alanyazın tarandığında Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımına dair herhangi bir ölçek geliştirme çalışmasına rastlanmamıştır. Bu durum, geliştirilen bu ölçekte yer alan değerlerin bir başka ölçekle karşılaştırılıp yorumlanmasını zorlaştırmaktadır. Ancak otantik metin kullanımının yabancılarla dil öğretiminde önemini vurgulayan araştırmalar mevcuttur. Bekirov, (2022) “Yabancı Dil Öğretiminde Ders Kitaplarında Otantik Metinlerin Kullanımı” adlı çalışmasında ders kitaplarında otantik metinlere yeterince yer verilmediğini, diğer becerilere oranla yalnızca okuma ve yazma becerisini geliştirmeye yönelik metinlere yer verildiğini tespit etmiştir. Buradan hareketle Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde de yalnızca ders kitaplarındaki kurgu metinlerle öğretim yapmak, öğrencilerin günlük hayatta sıklıkla kullanmak durumunda oldukları becerileri yeterince geliştirememelerine neden olmaktadır. Öğreticilerin bu alanda kendilerini değerlendirip, öğretimlerini çeşitlendirmeleri adına “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”ni referans almaları önemli görülmektedir.

Alanyazın incelendiğinde yabancı dil öğretimi için olmasa da Horzum, Bektaş, Can, Üngören ve Sellüm (2019) tarafından ana dili öğretiminde “Öğretmenler için Otantik Öğrenme Hazır bulunuşluk Ölçeği” geliştirilmiştir. Burada amaç öğreticilerin otantik öğrenme hazır bulunuşluklarını tespit etmek için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışma grubunu 188 öğretmenin oluşturduğu ve tek boyutta incelenen ölçekte toplam, varyansın %48’ini açıklamaktadır. Ölçeğin iç tutarlık kat sayısı ise .92 olarak bulunmuştur. Bu değerlerden hareketle ölçeğin geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Ölçek maddeleri incelendiğinde ise her ne kadar geliştirilen bu ölçek ana dilinde öğreticilerin otantik öğrenme hazır bulunuşluğunu ortaya koymayı amaçlayan maddeler içerse de “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” ile bazı benzerlikler taşımaktadır. Örneğin; araştırmacılar tarafından geliştirilen “Çevre ile etkileşim kurarken empati kurması konusunda öğrenciyi güdülerim.” ve “Etkinliklerde farklı rolleri üstlenmesinde öğrenciyi

cesaretlendirmek beni mutlu eder.” maddeleri bu çalışma için geliştirilen *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri drama/rol oynatarak konuştururum.”* maddesi ile benzerlik göstermektedir. Bir başka örnek ise sözü edilen çalışmada yer alan *“Öğrenme sürecinde öğrencinin etkinliklere etkin katılımı beni mutlu eder.”* maddesi bu çalışma için geliştirilen *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere yemek tarifi yazdırırım.”* *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri Tabu oynatarak konuştururum.”* *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri sunum yaptırarak konuştururum.”* *“Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere sinema/tiyatro afişleri okuturum.”* maddeleriyle paralellik göstermektedir. Her ne kadar sözü edilen ölçek ana dilde öğretmenlerin otantik öğrenme hazır bulunuşluklarını; bu araştırma için geliştirilen ölçek ise Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmenlerin otantik metin kullanımlarını ölçse de dolaylı olarak birbirlerini destekledikleri söylenebilir.

SONUÇ

Araştırmada ulaşılan sonuçlar ve öneriler bu bölüm içerisinde yer almaktadır.

Alanyazın incelendiğinde hem yabancı dil öğretiminde hem de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik metin kullanımının öğrenciler üzerindeki etkisine yönelik çeşitli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Ancak Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik herhangi bir ölçme aracının olmadığı fark edilmiştir. Dolayısıyla bu çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmek amaçlanmıştır.

- Yapılan çalışmada geliştirilen “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin geçerli bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Yapılan çalışmada geliştirilen “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin güvenilir bir ölçme aracı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- 205 katılımcıyla gerçekleştirilen çalışmada “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”ne göre öğretmenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metinlerden yararlanma düzeylerinin yüksek/çok iyi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin uygulanan örneklem üzerindeki cinsiyet değişkenine yönelik ortalamalarına bakıldığında kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla derslerinde daha çok otantik metin kullandığı belirlense de aralarında anlamlı bir farkın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”nin uygulanan örneklem üzerindeki hizmet yılı değişkeninin ortalamasına bakıldığında otantik metin kullanımının 0-5 yıl arasında

öğretim yapan öğretmenlerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak belirtilen diğer hizmet yılları arasındaki öğretmenlerin otantik metin kullanım ortalamalarına bakıldığında ortalamaların birbirlerine yakın olduğu ve aralarında anlamlı bir farkın bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”ndeki maddelerin ortalamalarına bakıldığında otantik metinlerin en fazla dinleme/izleme becerisinin kazandırılmasında ve C1-C2 dil düzeyinin geliştirilmesinde tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır.
- “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” öğretmenlerin kendilerini değerlendirebilecekleri, dil öğretiminde önemli bir yeri olan otantik metinleri kullanıp kullanmadıklarını sorgulayabilecekleri ve yapacakları öğretimi buna göre düzenleyebilecekleri bir ölçektir. Buradan hareketle ölçek, bu alanda çalışan ve çalışacak öğretmenler için bir farkındalık oluşturmaktadır.

ÖNERİLER

Bu bölümde yer alan öneriler aşağıdaki gibidir:

1. “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” bu alanda çalışan öğretmenlere uygulanarak derslerinde otantik metin kullanımına karşı bakış açıları belirlenebilir.
2. “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretmenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği” çeşitli değişkenler açısından incelenebilir. Örneğin farklı şehirler, yapılacak araştırmanın değişkeni olabilir. Farklı şehirlerde yabancı dil olarak Türkçe öğretimi yapan öğretmenlere bu ölçek uygulanarak sonuçlar arasında karşılaştırmalar yapılabilir.

3. Bu alışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanımlarını belirlemeye yönelik geliştirilen bir lme aracıdır. Derslerde otantik metin kullanımının dil öğrenimi nasıl etkilediği konusunda, öğrencilerin de kendilerini değerlendirebilecekleri bir ölçek geliştirilebilir.
4. Geliştirilen lek, başka dillere de çevrilerek sadece Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenlerin değil diğer dilleri de yabancı dil olarak öğretenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akdemir, A. S. (2016). Willingness to communicate (WTC) in L2: An affective construct of language learning process. *Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(3), 839-854.
- Akgül, A., & Çevik, O. (2003). *İstatistiksel analiz teknikleri*. Ankara: Emek Ofset.
- Akpınar, B. (2004). Konuşulan, otantik bir dil kaynağı olarak televizyon reklamlarının, yabancı dil öğretiminde kullanılması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 38(38), 198-211.
- Aktaş, T., & İşigüzel, B. (2013). *Erken yaşlarda oyunlarla yabancı dil öğretimi kuram ve uygulama*. Ankara: Nevşehir Üniversitesi Yayınları.
- Aktaş, E. (2016). Öğretmen adaylarının farklı metin türlerine yönelik soru sorma becerilerinin yenilenmiş Bloom taksonomisine göre değerlendirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(25), 99-118.
- Alkan, V., Şimşek, S., & Erbil, B. A. (2019). Karma yöntem deseni: Öyküleyici alanyazın incelemesi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 559- 582.
- Altıparmak, M., & Nakiboğlu, M. (2005). Fen bilimleri eğitimi lisansüstü tez çalışmalarında uygulanan nitel ve nicel yöntemler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(Özel Sayı), 355-358.
- Altundağ, P. (2018). TV reklamlarının yabancı dil olarak Korece öğretiminde kullanımı. *Dil Dergisi*, 169(1), 143-156.
- Alyılmaz, S. (2018). Türkçe öğretiminde hedef kitlenin “öğrenen”in önemi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 7(4), 2452-2463.
- Arı, Y., & Kaya, İ. (2014). *Coğrafya araştırma yöntemleri*. Balıkesir: Coğrafyacılar Derneği.
- Atılğan, H., Kan, A., & Doğan, N. (2017). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aydemir, Z. İ., & Öztürk, E. (2013). Metinlere yönelik okuma motivasyonu ölçeği: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *İlköğretim Online*, 12(1), 66-76.
- Aytan, T. (2011). *Aktif öğrenme tekniklerinin dinleme becerisi üzerindeki etkileri*. Yayımlanmamış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Bahtiyar, A., & Bilge, C. (2017). Fen öğretmen adaylarının bilimsel süreç becerileri ile bilimsel araştırmaya yönelik tutumlarının incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (42), 47-58.

- Barın, E. (2004). Yabancılara Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (1), 19-30.
- Barın, E. (2008). Yabancılara Türkçe öğretiminde Nasreddin Hoca fıkralarının yeri. *Türk Yurdu*, (255), 61-63.
- Barın, M. (2018). Konuşma becerisi: konuşma ve yazı dili. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 22(Özel Sayı), 1903-1913.
- Baş, B., & Turhan, O. (2017). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik web 2.0 araçları: Poll Everywhere Örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1233-1248.
- Baykul, Y. (2015). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bekirov, E. (2022). *Yabancı dil öğretiminde otantik metinlerin ders kitaplarında kullanımı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bekirov, E., & Uysal, B. (2022). Yabancı dil öğretimi kitaplarında otantik metinlerin dil becerileri ekseninde kullanımı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 10(2), 1-18.
- Bilen, E. (2010). *Yabancılara Türkçe öğretiminde sinema filmlerinden yararlanma*. Dünyada Türkçe Öğretimi Sempozyumu Bildirileri. Ankara.
- Bozavlı, E. (2016). Otantik kaynaklar olarak görsel bilgi grafiklerinin yabancı dil öğretiminde kullanılması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(6), 206-216.
- Bölükbaş, F. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma metinlerinin dil düzeylerine göre sadeleştirilmesi. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, UDES2015, 924-935.
- Buldu, E. (2018). *Alt yazılı ve alt yazısız televizyon programlarının yabancı öğrencilerin dinleme/izleme ve anlama becerileri üzerindeki etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 32(32), 470-483.
- Büyüköztürk, Ş. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cavkaytar, S. (2013). *Dengeli okuma yazma yaklaşımı*. Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Cömert, Ç. (2022). *Barış Manço şarkılarının yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

- Çakır, İ. (2010). Yazma becerisinin kazanılması yabancı dil öğretiminde neden zordur? *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(1), 165-176.
- Çakmak, E. (2005). *İlköğretim öğrencilerinin hipermetinsel okuma süreçlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Çaylı, C. (2012). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarındaki dinleme metinlerine yönelik öğretmen uygulamalarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kayseri.
- Çelik, F. (2019). Yabancılara Türkçe öğretiminde konuşma becerisi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 3(3), 32-41.
- Çelik, M. E. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantiklik ve otantik materyallerden yararlanma. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(21), 791-806.
- Çetinkaya, M. (2018). A study of developing an attitude scale towards authentic learning environments and evaluation. *Journal of Education and Training Studies*, 6 (4), 189-198.
- Demir, A., & Genç, A. (2014). Yabancı dil öğretmenin sınıf içi uygulama davranışlarını belirlemeye yönelik gözlem formu geliştirme-uygulama-değerlendirme. *Türk Uluslararası Özel Eğitim ve Rehberlik ve Danışmanlık Dergisi*, 3(1), 36-44.
- Demir, A., & Açık, D. F. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kültürlerarası yaklaşım ve seçilecek metinlerde bulunması gereken özellikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 51-72.
- Demircan, Ö. (1990). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul: Ekin Eğitim Yayıncılık.
- Demirel, İ. F., & Yılmaz, M. Y. (2021). Yabancı/İkinci dil olarak Türkçe öğretiminde gazete kullanımı. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(2), 99-112.
- Demirel, İ. F. (2021). Yabancı Dil/İkinci dil öğretiminde metin seçimi ve dil bilimsel kavramlar çerçevesinde metin uyarlama. *Kastamonu Eğitim Araştırmaları Yıllığı*, 553-565.
- Demirel, Ö. (1999). *İlköğretim okullarında Türkçe öğretimi*. İstanbul: MEB.
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doğan, Y. (2008). İlköğretim yedinci sınıf öğrencilerinin dinleme becerisini geliştirmede etkinlik temelli çalışmaların etkililiği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 6(2), 261-286.

- Doğan, Y. (2009). Konuşma becerisinin geliştirilmesine yönelik etkinlik önerileri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7(1), 185-204.
- Doğan, Y. (2014). Yabancılara Türkçe kelime öğretiminde market broşürlerinden yararlanma. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 10(1), 89-98.
- Efe, H., Demiröz, H., & Akdemir, A. S. (2011). A situated learning practice for language teaching classes: Teaching spoken English with authentic sketches. *SinoUS English Teaching*, 8(9), 549-555.
- Emiroğlu, S. (2013). *Konuşma eğitimi: Yabancılara Türkçe öğretimi el kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Epçaçan, C. (2013). Temel bir dil becerisi olarak dinleme ve dinleme eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (11), 331-352.
- Ercan, İ., & Kan, İ. (2004). Ölçeklerde güvenirlik ve geçerlik. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 30(3), 211-216.
- Erdem, İ. (2009). Yabancılara Türkçe öğretimiyle ilgili bir kaynakça denemesi. *Turkish Studies*, 4(3), 888-937.
- Ergenç, İ. (1999). Dilbilimin bakış açısıyla beyin. *Popüler Bilim Dergisi*, (68), 41-44.
- Ergin, M. (2013). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım, Yayın, Tanıtım.
- Erkuş, A. (2007). Ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarında karşılaşılan sorunlar. *Türk Psikoloji Bülteni*, 13 (40), 17-25.
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS:(and sex, drugs and rock'n'roll)*. NewYork: Sage.
- Göçen, G. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yöntem. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (18), 23-48.
- Göçmen, E. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik dokümanların kullanımı ve A1-A2 düzeyinde dil becerilerine etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Gülensoy, T. (1998). *Türkçe el kitabı* (3. Baskı). Kayseri: Kıvılcım Yayınları.
- Güler, E. (2012). Yabancılara Türkçe öğretiminde “öğretmen” unsuru. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(2), 129-134.
- Günday, R., & Aycan, A. (2018). Eylem odaklı yaklaşıma göre sosyal bağlama dayalı yabancı dil öğrenme. *International Journey of Language Academy*, (24), 146-159.
- Gündüz, F. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik malzeme: Araba arkası yazıları. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(2), 187-205.

- Güner, M., & Boyacı, D. Ş. (2015). Türkçe dersinde dinlediğini anlama becerisinin geliştirilmesinde otantik görev temelli otantik materyallerin etkisi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 10(11), 757-772.
- Güneş, F. (2007). *Türkçe öğretimi ve zihinsel yapılandırma*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Güneş, F. (2013). Türkçe öğretiminde metin seçimi. *Ana dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-12.
- Güneş, F. (2014). *Türkçe Öğretimi Yaklaşım ve Modeller*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Güneşli, A. (2003). *Metin türlerine göre okuduğunu anlama becerisinin sınanması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Güngör, Z. Y. (2015). Yabancı dil öğretiminde şarkıların kullanımı: Fransız dili eğitimi bölümü öğrencileriyle bir uygulama. *HUMANITAS-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 141-151.
- Gürel, E., & Tat, M. (2012). Bir iletişim edimi olarak dinleme ve Türkçede bulunan dinleme temalı atasözleri ile deyimler üzerine bir içerik analizi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(23), 276-297.
- Gürel, N. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde bir materyal çalışması: Temalara uygun şarkılar oluşturma. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi (IBAD)*, 4 (2), 305-321.
- Güzel, A., & Barın, E. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Haddad, L. I. (2021). *Cezayir’de yabancı dil olarak Türkçe öğretmenlerin ve öğrenenlerin eğitsel kısa film materyalinin öğrencilere sağladığı dilsel ve kültürel kazanımlara ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Hamaratlı, E. (2015). *Yabancılar Türkçe öğretiminde kelime ağı oluşturma yönteminin öğrencilerin yazma becerisi ve motivasyonuna etkisi: Mısır örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak.
- Haznedar, B. (2015). Türkiye’de yabancı dil öğretimi: İlköğretim yabancı dil programı. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 21(2), 15-29.
- Horzum, M. B., Bektaş, M., Can, A. A., Üngören, Y., & Sellüm, F. S. (2019). Öğretmenler için otantik öğrenme hazırbulunuşluk ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 5(2), 94-106.

- Hasançebi, B., Terzi, Y., & Küçük, Z. (2020). Madde güçlük indeksi ve madde ayırt edicilik indeksine dayalı çeldirici analizi. *Gümüshane Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi* 10, 224-240.
- İltar, L., & Açık, F. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde metin türlerinin sınıflandırılması ve ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin değerlendirilmesi. *Türkiyat Mecmuası- Journal of Turkology*, 29(2), 311-346.
- İpşiroğlu, Z. (2006). *Yaratıcı yazma*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- İşcan, A., & Maden, M. N. (2020). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe söz varlığının geliştirilmesinde şarkıların kullanımı. *International Journal of Current Approaches in Language, Education and Social Sciences*, 2(2), 630-650.
- Kahriman, R., Dağtaş A., Çapoğlu, E., & Ateşal, Z. (2013). Yabancılar Türkçe öğretimi kaynakçası. *TÜRÜK Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, (1), 80-132.
- Kaiser, H., & Rice, J. (1974). Eğitimsel ve Psikolojik Ölçüm. *Little Jiffy, Mark Iv*, (34), 111-117.
- Kaplan, T. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretiminde otantik yazma çalışmalarının öğrencilerin yazma becerisi ve tutumuna etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kara, M. (2010). Oyunlarla yabancılar Türkçe öğretimi. *TÜBAR-XXVII*, 407-421.
- Kara, Ş. (2004). Ana dili edinimi ve erken yaşta yabancı dil öğretimi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 295-314.
- Karadağ, K. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde emir kipinin otantik materyallerle öğretimi: Bir Eylem Araştırması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Karakoç, F., & Dönmez, L. (2014). Ölçek geliştirme çalışmalarında temel ilkeler. *Tıp Eğitimi Dünyası*, 13(40).
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karatay, H. (2020). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları. 123-175.
- Kargı, B. (2018). Yabancı dil olarak Almanca öğretiminde filmlerin yeri ve önemi. *Researcher: Social Science Studies*, 6(4), 69-76.
- Kartal, M. (2006). *Bilimsel araştırmalarda hipotez testleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Kazazoğlu, S. (2014). Yabancı dil öğretiminde teknoloji tabanlı etkileşim: Second life örneği. *Dil Dergisi*, 164(13), 39-51.
- Kınay, İ. (2015). *Otantik değerlendirme yaklaşımının öğretmen adaylarının problem çözme becerileri ile öğrenmeye ve katılımcı değerlendirmeye yönelik inançlarına etkisinin incelenmesi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep.
- Kline P. (1993). Statistical terms and concepts. *The Handbook of Psychological Testing* (pp. 14-28). London:Routledge,
- Koçyiğit, S., & Zembat, R. (2013). Otantik görevlerin öğretmen adaylarının başarılarına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 291-303.
- Kumlu, G.D., Kumlu, G., & Yürük, N. (2017). Üniversite öğrencileri için fen metinlerini okumaya yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(1), 203-220.
- Kuzu, T. (1999). *Yabancı dil öğretiminde okuma-anlama becerisinin kazandırılması*. Yayımlanmamış doktora tezi. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Lüleci, M. (2011). Gerçekleşsek de mi öğretsek? Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde otantik malzeme. 3. *Uluslararası Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu*, 541-553.
- Maden, S., & Durukan, E. (2011). Türkçe öğretmeni adaylarının dinleme stillerinin çeşitli değişkenler açısından değerlendirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 101-112.
- MEB. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6-8)*. Ankara: MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.
- Melanlıoğlu, D. (2012). Dinleme becerisinin geliştirilmesinde ailenin rolü. *Sosyal Politika Çalışmaları*, 7(29), 65-77.
- Meyers, N. M., & Nulty, D. D. (2009). How to use (five) curriculum design principles to align authentic learning environments, assessment, students' approaches to thinking and learning outcomes. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 34(5), 565-577.
- Miçooğulları, M. (2021). Yabancılara Türkçe öğretiminde dinleme becerisi: Otantik materyal olarak TRT dinle ve radyo tiyatroları. *Uluslararası Karamanoğlu Mehmetbey Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Yunus Emre ve Türkçe Yılı Türkçe Öğretimi Özel Sayısı, 14-21.
- Mutlu, H. H., & Süğümlü, Ü. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde reklam filmlerinin farklı beceri ve seviyelerde kullanımı. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(27), 1039-1053.

- Nalbant, S. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantik öğrenmenin dinleme becerisine etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Okur, S. (2011). *Türkçe ve sınıf öğretmeni adaylarının Türkçe dersi öğretim araçlarındaki okuma metinlerini özetleme becerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Önkaş, N. (2010). Ana dili öğretimine yeni yaklaşımlar. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, 121-128.
- Özaltun, H. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretiminde sesli metinlerin dinlenebilirlik açısından tanımlanması ve sınıflandırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özdemir, E. (1991). *Yazma öğretimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Özdemir, E. (2016). *Konuşma sanatı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Özdemir, E. (2019). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin tarihsel temelleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özmen, C., Güven, E., & Dürer, Z. S. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma becerisi: Sesletime yönelik bir uygulama ve etkinlik önerisi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(28), 593-634.
- Sallabaş, M. E., & Göktentürk, T. (2018). Türkçe metinleri okumaya karşı yabancı dil olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin tutumunun belirlenmesi: Bir geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Ana dili Eğitimi Dergisi*, 6(2), 369-385.
- Soğuksu, Y., & Alıcı, D. (2016). Eşdeğer yarılar güvenilirliğinin farklı homojenlik düzeylerindeki örneklem büyüklüklerinde, test uzunluğuna, yarıya bölme yöntemlerine ve güvenilirlik kestirme tekniklerine göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 237-252.
- Söylemez, Y. (2018). The development of the text evaluation scale for child rights: A study of validity and reliability. *World Journal of Education*, 8(5), 139-159.
- Şeker, H., & Gençdoğan, B. (2014). *Psikolojide ve eğitimde ölçme aracı geliştirme* (2. Basım). Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Şendağ, S., Gedik, N., Caner, M., & Toker, S. (2017). Mobil yoğun podcast dinlemenin İngilizce öğretmen adaylarının dinleme, konuşma ve eleştirel düşünme becerilerine etkisi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 7(2), 94-122.
- Tabak, G., & Göçer, A. (2014). Dinleme becerisinin geliştirilmesinde parçadan bütüne ve bütünden parçaya işlemler. *International Journal of Language Academy*, 2(1), 127-135.

- Takkac, M., & Akdemir, A.S. (2015). Defining listeners in second language (L2) listening: Investigating the characteristics of language learners as listeners. *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 6(2), 116- 141.
- Tanrikulu, L. & Çelik, S. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde broşürlerin kültür aktarımında kullanımı. *Alman Dili ve Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 1 (2), 62-73.
- Tekin, H. (1977). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Mars Matbaası.
- Temizyürek F., & Birinci F. G. (2016). Yabancı dil öğretiminde otantik materyal kullanımı. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1). 54-62.
- Turan, İ., Şimşek, Ü., & Aslan, H. (2015). Eğitim araştırmalarında likert ölçeği ve likert tipi soruların kullanımı ve analizi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 186-203.
- Türkiye Maarif Vakfı (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi programı*. İstanbul: Bayem Ajans Promosyon Medya Rek. Org. Matbaa ve Bilişim Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.
- Tezer, M., Yıldız, E., P., & Uzunboylu, H. (2018). Online authentic learning self-efficacy: A scale development. *Quality & Quantity*, 52, 639–649.
- Ural, A., & Kılıç, G. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi (2. baskı)*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Uzunsakal, E., & Yıldız, D. (2018). A Alan araştırmalarında güvenilirlik testlerinin karşılaştırılması ve tarımsal veriler üzerine bir uygulama. *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 14-28.
- Yağlı, A. (2022). Çocuklara yabancı dil öğretiminde çizgi filmlerin kullanılması: Zou adlı çizgi film örneği. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1. Uluslararası Yabancı Dil Eğitimi Sempozyumu (YABDİLSEM) Özel Sayısı, 33-53.
- Yalman, H., & Tulumcu, F. M. (2016). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için dinleme becerisi öz yeterlik ölçeği geliştirilmesi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(3), 2371-2386.
- Yalvaç, B. (1998). Kavram Değiştirme Metinleri Tutum Ölçeği. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, *Fen Bilimleri Enstitüsü*, Ankara.
- Yaşlıoğlu, M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74-85.
- Yılmaz, M. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde reklam filmi kullanımının öğrencilerin yazma becerisine katkısının belirlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

- Yılmaz, Ö., & Dilidüzgün, Ş. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde metin odaklı dilbilgisi öğretimi üzerine öğrenci görüşleri. *Ana dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 217-234.
- Yüce, S. (2005). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ve Avrupa dil ölçeği. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(4), 419-429.
- Yüksel, H. G. (2007). Anlatısal metinler ve kısa öykü. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 153-174.

EKLER

Ek A: Kişisel Bilgi Formu

- **Cinsiyet:**

Kadın Erkek

- **Hizmet Yılı:**

0-5 yıl

5-10 yıl

10-15 yıl

15 yıl ve üzeri

Ek B: Uzman Görüşü Formu

Merhaba. Ben Gül ÇAKIR. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesinde Yabancılara Türkçe Öğretimi alanında yüksek lisans yapmaktayım. Doç. Dr. Gökçen GÖÇEN ÖZDEMİREL danışmanlığında “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı: Ölçek Geliştirme Çalışması” başlıklı yüksek lisans tezini yürütmekteyim. Bu çalışmada “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanma durumları nedir?” sorusundan hareketle, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanım durumlarını belirlemeye yönelik, bir ölçek geliştirme çalışmasının yapılması amaçlanmıştır. Dört temel dil becerisi göz önünde bulundurularak hazırlanan maddeler; “*kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum*” kategorilerinden oluşan 5’li Likert tipi derecelendirme ile yapılandırılmıştır. Bu çalışma ışığında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanma durumlarının belirlenmesi hedeflenmektedir.

İlgili tez çalışması kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin otantik metin kullanma durumlarını belirlemeye yönelik hazırlanan ölçek maddelerinin, içeriğe uygun olup olmadığına dair uzman görüşüne ihtiyaç duyulmaktadır. Bu anlamda yapacağınız değerlendirmeler ile çalışmaya önemli katkılarda bulunacağınızı belirtmek ister, ilgi ve desteğiniz için teşekkür ederim.

Gül ÇAKIR

FSMVÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Yabancılara Türkçe Öğretimi Programı

Yüksek Lisans Öğrencisi

Tablo 1. Genel (Dil Becerileri ve Dil Seviyeleri)

Otantik Metin Kullanımı	Uygundur	Uygun Değildir	Öneriler
1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımını gerekli bulurum.			
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde her beceri alanı için farklı otantik metin kullanırım.			
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımının öğrencilerin motivasyonunu arttırdığını düşünürüm.			
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde otantik metin kullanımının dili öğrenmede en önemli araç olduğunu düşünürüm.			
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde her dil seviyesinde otantik metin kullanırım.			
Önerilen madde:			

Tablo 2. Dinleme/İzleme

Dinleme/İzleme Eğitiminde Otantik Metin Kullanımı	Uygundur	Uygun Değildir	Öneriler
1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak radyo tiyatrolarından yararlanırım.			
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak dizi ve			

filmlerden kısa kesitler dinletip/izletirim.			
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak şarkı ve türkülerden yararlanırım.			
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak çeşitli podcastleri kullanırım.			
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak siyasilerin konuşmalarını sınıf ortamında kullanırım.			
6. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak çeşitli konulardaki belgeselleri sınıf ortamında kullanırım.			
7. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak haber bültenlerinden yararlanırım.			
8. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak çizgi filmlerden yararlanırım.			
9. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak havaalanı anonslarından yararlanırım.			
10. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak ninnilerden yararlanırım.			
Önerilen madde:			

Tablo 3. Konuşma

Konuşma Eğitiminde Otantik Metin Kullanımı	Uygundur	Uygun Değildir	Öneriler
1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak spor spikerlerinin konuşma metinlerinden yararlanırım.			
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çeşitli konulardaki çevrimiçi konuşmalardan yararlanırım.			
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gönderilmiş/kaydedilmiş Whatsapp sesli mesajlarından yararlanırım.			
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde politikacıların konuşmalarından yararlanırım.			
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde taraftarların tezahürat ve marşlarından yararlanırım.			
6. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde herhangi bir yeri çeşitli özellikleriyle tanıtan rehber konuşmalarından yararlanırım.			
7. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hava durumu anlatımlarından yararlanırım.			
8. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde şarkılardan yararlanırım.			
9. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kültürel bağlamlarda			

(gelenekler, kutlamalar, festival, taziye, anma vb.) kullanılan uygun kalıp ifadeleri ile drama çalışmasından yararlanırım.			
10. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde seviyelere uygun olarak seçilen kelimelerle hazırlıksız konuşma uygulamasından yararlanırım.			
Önerilen madde:			

Tablo 4. Okuma

Okuma Eğitiminde Otantik Metin Kullanımı	Uygundur	Uygun Değildir	Öneriler
1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak reklam panolarından yararlanırım.			
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak market indirim broşürlerini sınıf ortamında kullanırım.			
3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak dizi/film/konser/tiyatro afişlerini sınıf ortamında kullanırım.			
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak çeşitli konulardaki blog yazılarını sınıf ortamında kullanırım.			
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak Google			

Haritalar mekân yorumlarından yararlanırım.			
6. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak restoran menülerinden yararlanırım.			
7. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak gazete haberlerinden yararlanırım.			
8. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak ATM ekran çıktılarını sınıf ortamında kullanırım.			
9. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak takvim yapraklarından yararlanırım.			
10. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak kullanım kılavuzlarından yararlanırım.			
Önerilen madde:			

Tablo 5. Yazma

Yazma Eğitiminde Otantik Metin Kullanımı	Uygundur	Uygun Değildir	Öneriler
1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak şiirlerden yararlanırım.			
2. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde trafik levhalarının hangi kuralı işaret ettiğini yazmalarını isterim.			

3. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak duvar yazılarını kullanırım.			
4. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerden seçilen temaya uygun blog yazıları oluşturmalarını isterim.			
5. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerden gündemle ilgili bir konu hakkında tweet dizisi oluşturmalarını isterim.			
6. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde materyal olarak yemek tariflerinden yararlanırım.			
7. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde örnek e-postalardan hareketle çeşitli kurumlara e-posta yazmalarını isterim.			
8. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerden, seçilen kısa filmle ilgili bir tanıtım yazısı yazmalarını isterim.			
9. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerden, çeşitli organizasyonlar için davetiye hazırlamalarını isterim.			
10. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilerden bir ürünün kullanım kılavuzunu oluşturmalarını isterim.			
Önerilen madde:			

Ek C: “Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği”

Açıklama: Aşağıda verilen maddelerin sizi ne ölçüde tanımladığını belirtiniz.

Seçenekler 5: Kesinlikle Katılıyorum, 4: Katılıyorum, 3: Kararsızım, 2: Katılmıyorum, 1: Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde kodlanmıştır.

	Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğretenlerin Otantik Metin Kullanımı Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dinleme/izleme eğitiminde otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
2.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde orta düzeyde (B1-B2) otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
3.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma eğitiminde otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
4.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma eğitiminde otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
5.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde konuşma eğitiminde otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
6.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde temel düzeyde (A1-A2) otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
7.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ileri düzeyde (C1-C2) otantik metin kullanırım.	( )	( )	( )	( )	( )

8.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere yemek tarifi yazdırırım.	( )	( )	( )	( )	( )
9.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere e-posta yazdırırım.	( )	( )	( )	( )	( )
10.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri sunum yaptırarak konuştururum.	( )	( )	( )	( )	( )
11.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri Tabu oynatarak konuştururum.	( )	( )	( )	( )	( )
12.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri drama/rol oynatarak konuştururum.	( )	( )	( )	( )	( )
13.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencileri röportaj yaptırarak konuştururum.	( )	( )	( )	( )	( )
14.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere podcast dinletirim.	( )	( )	( )	( )	( )
15.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere radyo tiyatroları dinletirim.	( )	( )	( )	( )	( )
16.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere karikatür okuturum.	( )	( )	( )	( )	( )
17.	Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öğrencilere sinema/teyatro afişleri okuturum.	( )	( )	( )	( )	( )